

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ
ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ**

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

БАЛАЛАР АУРУЛАРЫ

0301000 - «ЕМДЕУ ІСІ» МАМАНДЫҒЫ

0301013 - «Фельдшер» біліктілігі

Сағат көлемі - 130

0301023 - «Акушер» біліктілігі

Сағат көлемі - 100

Астана 2010

Авторлар:

1. Ажаева А.С. - «Павлодар медицина колледжі» КМҚК арнайы пәндер оқытушысы;
2. Абилкасімова К.Т. - «Павлодар медицина колледжі» КМҚК арнайы пәндер оқытушысы.

Сарапшылар:

1. Ким О.А. – Павлодар қаласы «Облыстық балалар ауруханасы» КМҚК соматикалық бөлімшенің меңгерушісі;
2. Онгарбаева Ш.Б. – Павлодар қаласы «Облыстық балалар ауруханасы» КМҚК бас дәрігері.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Павлодар медицина колледжі» КМҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 030100 - «Емдеу ісі» мамандығы 0301013 - «Фельдшер», 0301023 - «Акушер» біліктіліктері бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

6 Литература и средства обучения**6.1 Основная литература:**

1. Детские болезни: учебник + CD / под ред. А.А. Баранова. – 2-е изд., испр. и доп. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 1008 с.
2. Пропедевтика детских болезней: учебник / под ред. А.С. Калмыковой. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 920 с.

6.2 Дополнительная литература:**На государственном языке:**

1. «Баланың мүшелері мен жүйелерін зерттеу әдістемесі». Муратбекова С.К., Пягай Н.П., Кулушев Ж.К., 2008.

На русском языке:

1. Неотложные состояния у детей. Под ред. О.А. Борисова. Т.В. Парийская, О.А. Жиглявская, А.Е. Половинко. – М., 2004.
2. Педиатрия для фельдшера. Н.Г. Соколова, В.Д. Тульчинская. – Ростов- на- Дону, 2000.
3. Пропедевтика детских болезней. Мазурин А. В., Воронцов И. М. - СПб., Фолиант, 2000.

6.3 Средства обучения:

1. Дидактические и наглядные пособия;
2. Тесты на бумажном и электронном носителе;
3. Учебно-методические пособия на бумажном и электронном носителе;
4. Диапозитивы, учебные фильмы;
5. Комплект тематических плакатов.

3.4.3 К разделу «Гнойно-септические заболевания»

Совместное пребывание матери и ребенка в роддоме. Санитарно-противоэпидемический режим в родовспомогательном учреждении, соблюдение личной гигиены. Особенности проявления инфекционной и неинфекционной патологии.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательных технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета «Детские болезни», направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков в пределах компетенции фельдшера и акушера. Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При проведении практических занятий предусматривается деление групп на подгруппы численностью обучающихся не более 8 человек.

При обучении рекомендуется использование современной учебно-методической литературы, новых учебных и справочных пособий, электронных учебников, мультимедийных обучающих программ.

5 Контроль планируемого результата обучения

Для проверки уровня усвоения обучающимися содержания программного материала используются современные формы контроля, включающие вводный, текущий, промежуточный итоговый контроль. Предусмотрено право выбора на формы проведения контроля. Итоговая аттестация проводится в виде комплексного экзамена по основным клиническим дисциплинам в 2 этапа: теория и практика.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	7
3. Пәннің тақырыптық жоспары мен мазмұны	9
4. Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	26
5. Оқытудың жоспарланатын нәтижесін бақылау	26
6. Әдебиеттер мен оқу құралдары	27

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Осы үлгілік оқу бағдарламасы 0301000 - «Емдеу ісі» мамандығы 0301013 - «Фельдшер», 0301023 - «Акушер» біліктіліктері бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (бұдан әрі - МЖМБС) сәйкес әзірленді.

0301013 - «Фельдшер» біліктілігімен «Емдеу ісі» мамандығы бойынша оқу уақытының жалпы көлемі - 130 сағат, оның ішінде:

- теориялық сабақ - 40 сағат;
- практикалық сабақ - 90 сағат.

0301023 - «Акушер» біліктілігі бойынша сағат көлемі - 100 сағат, оның ішінде:

- теориялық сабақ - 30 сағат;
- практикалық сабақ - 70 сағат.

«Балалар аурулары» пәнін оқып үйрену болашақ мамандардың балаларға медициналық қызмет көрсетуді ұйымдастыруда, алдын алу жұмыстарын жүргізуде, алғашқы медициналық және шұғыл көмек көрсетуде кәсіптік біліктілігін қалыптастыра алады. Сондықтан колледждегі білім алушылар балалар организмнің физиологиясы мен патологиясы аясында, диагностикалаудың негізгі принциптерін білуде, балалар ауруларын диагностикалауда және емдеуде, емдік-профилактикалық мекемелерде өздігінен жұмыс істеу үшін практикалық дағдыларын жетілдіруде толығырақ білім алады.

0301000 - «Емдеу ісі» мамандығы 0301013 - «Фельдшер», 0301023 - «Акушер» біліктіліктері бойынша МЖМБС сәйкес осы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде пәнді оқытуға бөлінген жалпы бюджеттік уақыттың есебінен саралау сынағын өткізу қарастырылған.

Тараулар мен тақырыптар тізбесі оқып-үйрену үшін қажетті болып табылады және қысқарту тарапында өзгертілулер болмауы қажет, алайда, тарауларды (тақырыптарды) тереңдету (немесе) кеңейту тарапында өзгертілулер енгізілуі мүмкін.

Тарауларды оқып-үйренуге бөлінген оқу уақытының саны ұсыныс сипатында болып, мазмұнын сақтау кезінде өзгертулер енгізілуі мүмкін.

Білім алушыларда базалық, кәсіптік және арнайы құзыреттіліктерді қалыптастыруға байланысты МЖМБС - на сәйкес модульді оқыту құрылымы енгізілді. Оқу жұмыс бағдарламаларын әзірлеу кезінде білім беру ұйымы үлгілік оқу жоспарында бөлінген оқу уақытының көлемін, циклге берілген (ҚР МЖМБС 4.05-2008 «Орта білім. Техникалық және кәсіптік білім беру. Негізгі ережелер») оқу уақытының көлемін сақтай отырып, 15-25% мөлшерінде өзгертуге құқылы.

Осы үлгілік оқу бағдарламасы «Анатомия», «Физиология», «Биология», «Латын тілі», «Фармакология» «Патологиялық анатомия», «Патологиялық физиология», «Микробиология» пәндері бойынша білім алушылардың білімін, іскерліктерін және дағдыларын жетілдіруге негізделген.

Бағдарламада басқа клиникалық пәндермен («Ішкі аурулар», Жұқпалы аурулар», «Акушерия және гинекология», «Неврология» және «Хирургиялық аурулар» пәндерімен) интеграциялану қарастырылған.

Осы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде дидактикалық және көрнекі құралдарды, кестелерді, диапозитивтерді, оқу және оқу-әдістемелік құралдарды қолдануды ұсынады.

Раздел 18 Организация лечебно-профилактической помощи

Тема 18.1 Организация лечебно-профилактической работы по охране здоровья детей в детских дошкольных и школьных учреждениях, ФАП-е

Адаптация детей, медицинский контроль, организация питания, иммунопрофилактика. Документация. Организация работы медперсонала по охране здоровья детей в детских дошкольных учреждениях, в школе и ФАП-е. Адаптация детей в дошкольных учреждениях. Физическое воспитание, закаливание и медицинский контроль в дошкольных учреждениях. Организация питания детей в дошкольных учреждениях и в школе. Иммунопрофилактика. Показания и противопоказания к вакцинации. Поствакцинальные осложнения, их лечение и профилактика. Правила использования, хранения, транспортировки вакцин. Понятие о «холодовой» цепи. Ведение документации прививочного кабинета.

Практическое занятие: Знакомство с работой детского дошкольного учреждения и школы. Организация санитарно-гигиенического режима, питание в школе, контроль за пищеблоком, проведение профилактических прививок, ведение документации. Проведение контроля за санитарно-гигиеническим режимом в школе и детском дошкольном учреждении. Составление календаря прививок; иммунизация детей.

3.4 Дополнения к содержанию по квалификации 0301023 - «Акушер(ка)»

В соответствии с действующим планом программа по дисциплине «Детские болезни» изучается в полном объеме. Учитывая квалификационную характеристику акушерки, требуется внести некоторые дополнения к программе по детским болезням. Уделить больше внимания на особенности вскармливания, анатомо-физиологические особенности новорожденных детей, гнойно-септическим заболеваниям детей раннего возраста. Профильность преподавания должна осуществляться за счет более углубленного изучения тех частей тем, которые имеют непосредственное отношение к специфике подготовки акушерки.

3.4.1 К разделу «Вскармливание детей 1-го года жизни»

Физиологические механизмы лактотрофного питания детей. Влияние состояния сосков, состояния здоровья, соблюдение режима дня и питания женщины в период беременности и после родов на выработку молока. Положительное влияние грудного вскармливания на состояние здоровья женщины и ребенка.

3.4.2 К разделу «Неонатология»

Заболеваемость и смертность новорожденных, основные причины. Влияние состояния здоровья, соблюдение охранительного режима беременной женщины на вынашиваемость плода. Выбор лекарственных препаратов при заболевании женщины в период беременности с учетом срока беременности и влияния лекарственного средства на плод. Особенности проявления инфекционной и неинфекционной патологии. Выхаживание недоношенных.

лендаря прививок, проведение противоэпидемических мероприятий в очаге, уход за полостью рта.

Тема 16.3 Эпидемический паротит. Дифтерия

Этиология. Эпидемиология. Клиника. Диагностика. Уход. Осложнения. Лечение и профилактика. Активная иммунизация. Противоэпидемические мероприятия.

Тема 16.4 Менингококковая инфекция. Вирусные гепатиты А, В, С, Д, Е

Менингококковая инфекция. Дифференциальный диагноз с серозными вирусными менингитами, другими гнойными менингитами и туберкулезным менингитом. Осложнения. Уход. Менингококкцемия, диагноз, тактика лечения Противоэпидемические мероприятия.

Вирусные гепатиты А, В, С, Д, Е. Уход. Пути передачи. Противоэпидемические мероприятия.

Практическое занятие: Проводится в детской инфекционной больнице. Демонстрация больных и клинический разбор историй, наблюдение за детьми и выявление симптомов болезней. Оценка тяжести состояния, решение вопроса об изоляции больного. Заполнение экстренного извещения. Составление календаря прививок, проведение противоэпидемических мероприятий в очаге, уход за полостью рта, сбор общего анализа мочи. Оказание помощи при судорогах, гипертермии. Взятие мазка из зева и носа на BL, микробную флору, взятие крови на биохимический анализ. Разведение и введение противодифтерийной сыворотки по Безредко. Оказание помощи при кровотечениях, гипертермии, дифтерийном крупе, острой надпочечниковой недостаточности.

Тема 16.5 Иммунопрофилактика

Календарь прививок. Правила хранения вакцин. Поствакцинальные реакции, классификация, оказание помощи при них. Правила регистрации поствакцинальных реакций.

Раздел 17 Неотложные состояния в педиатрии

Тема 17.1 Остановка дыхания и сердечной деятельности, судорожный синдром, гипертермический синдром, обморок, коллапс, анафилактический шок, рвота, метеоризм, носовое кровотечение

Причины, механизм развития, ведущие клинические симптомы, диагностика, принципы оказания доврачебной и неотложной помощи.

Практическое занятие: Знакомство с работой больницы или поликлиники, правилами приема больных, с санитарным режимом, мерами профилактики заноса инфекции. Демонстрация больных. Решение ситуационных задач. Демонстрация сывороток, вакцин, знакомство с ведением документации в прививочном кабинете, на участке, в боксе. Обучающиеся заполняют документацию (Ф-122у, Ф-064у, Ф-063у), готовят дезинфицирующие растворы; делают подкожные, внутримышечные инъекции; оказывают помощь при анафилактическом шоке, рвоте, судорогах, гипертермии, кровотечении, стенозирующем ларинготрахеите и дыхательной недостаточности, ларингоспазме, обмороке, коллапсе, эксикозе и токсикозе, острой почечной и надпочечниковой недостаточности, острой сердечной недостаточности, диабетической и гипогликемической коме.

Сабакты өткізудің түрлері қарастырылған:

- оқу орнының кестесі бойынша теориялық, практикалық және жеке оқыту сабақтары жүргізіледі;
- білім алушылардың сабақтан тыс уақыттағы өздік жұмысы.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Білім беру бағдарламасында және стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жос-парланған нәтижелер
Білім алушылар: Базалық: БҚ 1 - рецепт жазуда, грек-латын терминдерінің мағынасын түсіндіруде, дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтарын білуде; БҚ 2 - тіршіліктің шығуын, дамуын, тін жасушаларының құрылымы мен қызметін, қалыпты және патологиялық жағдайлардағы ағзалар мен жүйелердің қызметін білуде; БҚ 3 - тұқым қуалаушылық аурулардың типтері мен түрлерін анықтау әдістерін меңгеруде және алған білімдерін клиникада қолдана білуде; БҚ 4 - аурудың пайда болуында, дамуында ағзаның белсенділік қасиеттерінің ролін білуде және аурудың адам организмінің ағзалары мен тіндерінде орналасуын және құрылымын, оларды клиникалық практикада қолдана білуде; БҚ 5 - әртүрлі жастағы адамның физиологиясын білуді және арнайы пәндерді оқу кезінде оларды қолдана білуде; БҚ 6 - патологиялық реакциялардың сипаттамасын анықтап әртүрлі микропрепараттарды микроекшiру және жүйелеуде; БҚ 7 - микробтар мен вирустардың табиғатын, инфекциялық үрдістердің дамуындағы олардың ролін, медициналық мекемелердің құрылымдық бөлімшелеріндегі пациенттер мен медицина қызметкерлерінің инфекциялық қауіпсіздігін сақтай білуде; Кәсіптік: КҚ 1 – мейіркелік күтім жасауды ұйымдастыруда, пациенттерді бақылауда, емшаралар мен	Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы: - ерте жастағы балалардың физикалық және нерв-психикалық дамуын; - балалар организмдегі ағзалар мен жүйелердің анатомия-физиологиялық ерекшеліктерін; - бала ауруларының этиологиясын, патогенезін, симптомдарын, синдромдарын; - балалар ауруларын және балалардың жұқпалы ауруларын емдеу және алдын алу принциптерін; - зерттеу әдістерін және балалар организмінің даму заңдылықтарын білуі тиіс. - ерте жастағы балалардың физикалық және нерв-психикалық дамуын бағалауды; - емшектегі балаларды және үлкен жастағы балаларды тамақтандыруды бағалауды; - тексеру әдістерін (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) жүргізуді; - аурудың симптомдарын анықтауды; - клиника-зертханалық

медициналық іс-әрекеттерді орындау техникасын меңгеруде; КҚ 2 - ағзалар мен жүйелердің бұзылыстары кезіндегі негізгі симптомдар мен синдромдарды білуде, пациенттерді зертханалық, аспаптық зерттеулерге дайындай білуде; КҚ 3 - наукастармен және наукастың туған- туыстарымен, әлеуметтік қызмет көрсету ұйымының өкілдерімен және қызметтестермен тиімді қарым- қатынасты қалыптастыра білуде; КҚ 4 - баланың дұрыс физикалық және психикалық дамуын қамтамасыз етуге бағытталған алдын-алу шараларының дағдыларын игеруде; КҚ 5 - коммуникативті дағдыларды игеруде, дауларды шешуде, алған білімдерін күнделікті өмірде және кәсіптік жұмыста қолдануда, этика мен деонтология негізінде наукастармен, олардың туған-туысқандарымен, қызметтестермен сұхбаттасу дағдыларын игеруде; Арнайы: АҚ 1 - күтім жасау бойынша барлық іс-әрекеттерді өздігінен орындауда, МҰ нормативтік және медициналық құжаттамаларын рәсімдеуде; АҚ 2 - МҰ медицина қызметкерлері мен наукастардың инфекциялық қауіпсіздік және инфекциялық бақылау талаптарын орындауда; АҚ 3 - инфекция ошағында індетке қарсы шараларды қолдана білуде және иммунды алдын алу әдісін игеруде; АҚ 4 - зертханалық, функциональдық, аспаптық зерттеу әдістеріне наукастарды дайындау техникасын меңгеруде құзырлы болуы тиіс.	зерттеу нәтижелерін бағалауды; - ауру кезінде балаға бақылау және күтім жасауды үйреніп алуы қажет.
---	--

лизов мочи: общий, по Зимницкому, Амбурже, Нечипоренко, определение суточного диуреза, учет количества выпитой воды и выделенной жидкости. Взятие крови на биохимический анализ.

Тема 14.2 Инфекция мочевой системы и пиелонефрит

Этиология, патогенез. Роль пороков развития и других врожденных аномалий развития мочевой системы. Особенность течения у детей раннего возраста. Методы диагностики. Принципы лечения и длительная профилактика обострений инфекций мочевой системы.

Острая и хроническая почечная недостаточность. Причины. Патогенез. Механизмы прогрессирования. Классификация. Ведущие синдромы, их патогенез. Принципы консервативной посиндромной терапии. Гемодиализ, перитонеальный диализ. Трансплантация почек у детей.

Раздел 15 Эндокринные заболевания у детей

Тема 15.1 Сахарный диабет

Клинические синдромы, диагноз, лечение, уход. Неотложная помощь при гипо-, гипергликемической комах.

Практическое занятие: Проводится в детской больнице. Демонстрация больных с инфекцией мочевой системы, пиелонефритом и сахарным диабетом. Клинический разбор историй, наблюдение за детьми и выявление симптомов болезней. Сбор жалоб, анамнеза, осмотр, пальпация, перкуссия, больного ребенка, постановка предварительного диагноза. Измерение АД, подсчет ЧД, оценка тяжести состояния; организация лечебно-охранительного режима и диеты, сбор анализов мочи: общий, по Зимницкому, Амбурже, Нечипоренко, определение суточного диуреза, учет количества выпитой воды и выделенной жидкости, кровь на сахар. Расчет инсулина. Взятие крови на биохимический анализ. Оказание помощи при гипо- и гипергликемической комах.

Раздел 16 Инфекционные болезни у детей

Тема 16.1 Скарлатина. Ветряная оспа

Дифференциальный диагноз с корью, краснухой, ветряной оспой. Осложнения. Уход и профилактика осложнений. Противоэпидемические мероприятия.

Тема 16.2 Корь. Краснуха. Коклюш

Митигированная корь. Влияние краснухи беременных на плод. Неотложная помощь при апноэ у больных коклюшем.

Практическое занятие: Проводится в детской инфекционной больнице. Демонстрация больных и клинический разбор историй, наблюдение за детьми и выявление симптомов болезней. Оценка тяжести состояния, решение вопроса об изоляции больного. Заполнение экстренного извещения. Измерение АД, подсчет ЧД, оценка тяжести состояния; организация лечебно-охранительного режима и диеты, сбор анализов мочи: общий, по Зимницкому, Амбурже, Нечипоренко, определение суточного диуреза, учет количества выпитой воды и выделенной жидкости, кровь на сахар. Приготовление дезрастворов, разведение и введение антибиотиков. Составление ка-

жести состояния; измерение АД, подсчет ЧД, пульса. Определение группы крови, резус-фактора, реакции совместимости крови. Оказание помощи при кровотечениях - носовом, легочном, желудочном. Оценка гематологических данных, миелограммы.

Раздел 12 Заболевания кроветворной системы

Тема 12.1 Гемофилия, тромбоцитопеническая пурпура, геморрагический васкулит

Ведущие синдромы. Принципы первой помощи при кровотечениях. Неотложная помощь при кишечных кровотечениях

Практическое занятие: Демонстрация больных с заболеванием крови и кроветворных органов. Сбор жалоб, анамнеза, осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация больного ребенка, постановка предварительного диагноза; измерение АД, подсчет ЧД, пульса. Оказание помощи при кровотечениях - носовом, легочном, желудочном. Оценка гематологических данных, миелограммы. Наблюдение за трансфузией крови.

Раздел 13 Заболевания желудочно-кишечного тракта и билиарной системы

Тема 13.1 Гастриты, гастродуодениты. Язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки. Дискинезии желчевыводящих путей. Холециститы. Гельминтозы

Причины, клинические проявления, лечение. Профилактика, диета, уход.

Практическое занятие: Демонстрация больных с хроническими заболеваниями желудочно-кишечного тракта. Сбор жалоб и анамнеза. Выявление основных клинических симптомов, разбор врачебных назначений. Изучение режима диеты, новых лекарственных препаратов. Наблюдение за дуоденальным зондированием, взятие анализа желудочного сока, участие в проведении ультразвукового исследования, фиброгастродуоденоскопии, тепловизионном методе обследования, промывании желудка, помощь при рвоте. Проведение зондирования больного. Промывание желудка и кишечника, сбор испражнений на яйца глистов, соскоб на энтеробиоз, на копрологию, дисбактериоз, бак исследование. Проведение беседы: «Профилактика глистной инвазии у детей».

Раздел 14 Заболевания почек и мочеполовой системы у детей

Тема 14.1 Острый и хронический гломерулонефриты

Клинические синдромы: нефритический и нефротический. Осложнения. Роль диеты, ухода. Принципы диспансерного наблюдения за детьми с острым и хроническим гломерулонефритом. Нефротический синдром у детей (минимальная болезнь). Особенности клиники, лечение. Дифференциальный диагноз с вторичными нефритами (нефрит Шенлейн-Геноха). Диагностические методы. Уход, принципы лечения

Практическое занятие: Проводится в детской больнице. Демонстрация больных и клинический разбор историй, наблюдение за детьми и выявление симптомов болезней. Сбор жалоб, анамнеза, осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация больного ребенка, постановка предварительного диагноза. Измерение АД, подсчет ЧД, оценка тяжести состояния; организация лечебно-охранительного режима и диеты, сбор ана-

3 Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

3.1.1 0301013 «Фельдшер» біліктілігі бойынша пәннің тақырыптық жоспары

№ р/с	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағ)			
	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	1 тарау Кіріспе 1.1 тақырып Балалар ауруханасы жұмысын ұйымдастырумен және негізгі принциптерімен танысу. Баланың физикалық дамуы. Бала өмірінің кезеңдері	3	1	2
	2 тарау Дені сау бала 2.1 тақырып Балалдардағы нерв жүйесінің, терінің, тері асты шелмайының, лимфа түйіндерінің анатомия - физиологиялық ерекшеліктері, зақымдану семиотикасы	3	1	2
	2.2 тақырып Сүйек-бұлшықет және тыныс алу жүйелерінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы	3	1	2
	2.3 тақырып Балалардың қанайналым және қан түзу жүйелерінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы	3	1	2
	2.4 тақырып Асқорыту жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы	3	1	2
	2.5 тақырып Зәр шығару және эндокринді жүйелердің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы	3	1	2
	3 тарау 1 жасар балаларды тамақтандыру 3.1 тақырып Табиғи тамақтандыру	6	2	4
	3.2 тақырып Аралас және жасанды тамақтандыру. Бір жастан асқан балаларды тамақтандыру	6	2	4
	4 тарау Неонатология 4.1 тақырып Ай-күні толып туылған нәресте. Шала туылған нәресте. Күтім жасау	6	2	4

	4.2 тақырып Ірінді-сепсистік аурулар. Жаңа туылған нәрестенің ОНЖ зақымдануы	5	1	4
	5 тарау Ерте жастағы баланың аурулары 5.1 тақырып Тамақтанудың созылмалы бұзылуы	5	1	4
	5.2 тақырып Рахит (Мешел). Конституция ауытқулары, аллергиялар. Спазмофилия	5	1	4
	6 тарау Анемиялар 6.1 тақырып Темір тапшылықты анемия. Шала туылған нәрестенің анемиясы. Витамин-ақуыз тапшылықты анемиялар	3	1	2
	7 тарау Тамақтанудың және асқорытудың жіті бұзылыстары 7.1 тақырып Диареялар (ішөтпе)	4	2	2
	8 тарау Балалардағы жоғарғы тыныс алу жолдарының аурулары 8.1 тақырып Жіті ринит, баспа, жіті стенозды ларингит, бронхит, бронхиолиттер	3	1	2
	8.2 тақырып Жіті пневмония	3	1	2
	8.3 тақырып Бронх демікпесі	3	1	2
	8.4 тақырып Муковисцидоз. Балалардағы өкпе туберкулезі	3	1	2
9	9 тарау Балалардағы жүрек аурулары 9.1 тақырып Ревматологиялық қызба	3	1	2
	9.2 тақырып Балалардағы миокардиттер	3	1	2
	9.3 тақырып Жүректің туа біткен ақаулары	5	1	4
10	10 тарау Дәнекер тіннің диффузды аурулары 10.1 тақырып Жүйелі қызылжегі, ревматоидты артрит, дерматомиозит, жүйелі склеродермия	3	1	2
11	11 тарау Лейкоздар 11.1 тақырып Жіті және созылмалы лейкоздар	3	1	2
12	12 тарау Қан түзу жүйесінің аурулары 12.1 тақырып Гемофилия, тромбоцитопениялық қанталау бөртпесі, геморрагиялық васкулит	5	1	4

осмотр больного, постановку предварительного диагноза; Наблюдают за проведением реакции Манту, оценивают ее результаты. Техника вакцинации БЦЖ. Сбор мочи, мочи на БК, составление календаря прививок. Неотложная помощь при приступе бронхиальной астмы.

Раздел 9 Заболевания сердца у детей

Тема 9.1 Ревматическая лихорадка

Клиника, диагностика, профилактика. Современные лабораторные методы, применяемые в кардиоревматологии. Особенности ухода.

Тема 9.2 Миокардиты у детей

Причины. Врожденные кардиты, клиника, прогноз, принципы ведения, диспансеризация.

Практическое занятие Проводится в детской больнице. Сбор жалоб, анамнеза, осмотр больного ребенка, постановка предварительного диагноза; оценка тяжести состояния; организация лечебно-охранительного режима, выявление основных клинических симптомов, измерение АД, подсчет ЧД, пульса. Определение фазы ревматического процесса. Расчет дозы салицилатов, разведение и введение бициллина, определение показаний к применению сердечных гликозидов, методики их применения. Ознакомление с режимом и диетой. Наблюдение за проведением ЛФК. Мероприятия при остановке сердца. Искусственная вентиляция легких. Знакомство с работой кабинета ревматолога. Разбор диспансерных карт. Оказание доврачебной помощи при острой и хронической сердечно-сосудистой недостаточности, при остановке сердца и дыхании.

Тема 9.3 Врожденные пороки сердца

Причины. Особенности ухода. Курация больных с пороками сердца.

Практическое занятие: Проводится в детской больнице. Сбор жалоб, анамнеза, осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация больного ребенка, постановка предварительного диагноза; оценка тяжести состояния; организация лечебно-охранительного режима и диеты, измерение АД, подсчет ЧД, пульса. Определение типа ВПС. Мероприятия при остановке сердца. Искусственная вентиляция легких.

Раздел 10 Диффузные заболевания соединительной ткани

Тема 10.1 Системная красная волчанка, ревматоидный артрит, дерматомиозит, системная склеродермия

Выявление ведущих синдромов. Уход. Лечение.

Раздел 11 Лейкозы

Тема 11.1 Острые и хронические лейкозы

Острые лейкозы. Острый лимфобластный и миелобластный лейкозы. Хронический миелобластный лейкоз. Клинические синдромы, диагноз, лечение, уход. Детские онкогематологические центры в Республике Казахстан.

Практическое занятие: Сбор жалоб, анамнеза, осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация больного ребенка, постановка предварительного диагноза; оценка тя-

ВОЗ и ЮНИСЕФ по борьбе с диарейными заболеваниями (по ИВБДВ). Белково-энергетическая недостаточность у детей. Роль ухода и питания в лечении. Диетотерапия при белково-энергетической недостаточности 2-3 степени у детей.

Практическое занятие: Обучающиеся курируют больных, определяют степень обезвоживания, ухаживают за кожей и слизистыми, применяют грелки, помогают ребенку при рвоте, осуществляют промывание кишечника, сбор кала на копрологическое и бактериологическое исследования, составляют схему лечения больного с диареей, вырабатывают тактику общения с мамой больного ребенка.

Раздел 8 Болезни верхних дыхательных путей у детей

Тема 8.1 Острый ринит, ангина, острый стенозирующий ларингит, бронхит, бронхиолиты

Острый ринит, ангина, острый стенозирующий ларингит, бронхит, бронхиолиты. Крупы, обструктивный синдром. Определение, этиология, клиника, диагностика, лечение, уход, профилактика. Меры неотложной помощи. Программа ВОЗ и ЮНИСЕФ по борьбе с респираторной патологией (по ИВБДВ).

Тема 8.2 Острые пневмонии

Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальный диагноз при бронхите, бронхиолите, осложнения, лечение, уход, профилактика, диспансерное наблюдение. Причины смерти детей от пневмоний. Особенности течения острых пневмоний у новорожденных детей, у детей раннего возраста, страдающих рахитом, экссудативно-катаральным диатезом, гипотрофией. Программа ВОЗ/ ЮНИСЕФ оказания догоспитальной помощи при синдроме кашля. Неотложная помощь при острой дыхательной недостаточности. Осложнения. Деструктивные пневмонии. Затяжные пневмонии. Клинические и рентгенологические проявления. Профилактика. Принципы терапевтической тактики по ИВБДВ.

Практическое занятие: Проводится в детской больнице. Сбор жалоб, анамнеза, осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация больного ребенка, постановка предварительного диагноза; оценка тяжести состояния; организация лечебно-охранительного режима и режима диеты, измерение АД, подсчет ЧД, пульса.

Тема 8.3 Бронхиальная астма

Распространенность у детей. Ступенчатый подход к базисной терапии. Неотложная помощь при приступе бронхиальной астмы. Алгоритм ведения больных с синдромом бронхиальной обструкции.

Тема 8.4 Муковисцидоз. Туберкулез легких у детей

Муковисцидоз. Причины и факторы риска. Патогенез и патоморфологические изменения в бронхиальной системе. Классификация. Клиническая картина. Осложнения. Дифференциальный диагноз. Рентгенологические и бронхологические методы исследования. Терапевтическая тактика по ИВБДВ.

Туберкулез легких у детей. Ранняя и хроническая туберкулезная интоксикация, первичный туберкулезный комплекс, туберкулезный бронхоаденит, туберкулезный менингит. Современная туберкулинодиагностика. Вакцинация и ревакцинация.

Практическое занятие: Обучающиеся осуществляют сбор жалоб, анамнеза,

13	13 тарау Асказан-ішек жолдарының және билиарлық жүйенің аурулары 13.1 тақырып Гастриттер, гастродуодениттер. Асказан мен ұлтабардың ойықжара аурулары. Өт шығару жолдарының дискинезиялары. Холециститтер. Гельминтоздар	6	2	4
14	14 тарау Балалардағы бүйрек пен зәр шығару жолдарының аурулары 14.1 тақырып Жіті және созылмалы гломерулонефриттер	5	1	4
	14.2 тақырып Зәр шығару жүйесінің инфекциясы және пиелонефриттер	3	1	2
15	15 тарау Балалардағы эндокринді жүйенің аурулары 15.1 тақырып Қантты диабет	3	1	2
16	16 тарау Балалардағы жұқпалы аурулар 16.1 тақырып Жәншау. Желшешек	3	1	2
	16.2 тақырып Қызылша. Қызамық. Көк жөтел	3	1	2
	16.3 тақырып Индетті паротит. Дифтерия	3	1	2
	16.4 тақырып Менингококкты инфекция А, В, С, Д, Е вирустық гепатиттер	3	1	2
	16.5 тақырып Иммунды алдын алу	3	1	2
17	17 тарау Педиатриядағы шұғыл жағдайлар 17.1 тақырып Тыныс алудың және жүрек қызметінің тоқтауы, құрысу синдромы, гипертермиялық синдром, талып қалу, коллапс, анафилактикалық шок, құсу, іштің кебуі, мұрыннан қан кету	3	1	2
18	18 тарау Емдеу-профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру 18.1 тақырып Мектепке дейінгі мекемелерінде, мектепте және ФАП-та емдеу – профилактикалық жұмысты ұйымдастыру	3	1	2
	Пән бойынша барлығы	130	40	90

0301023 - «Ақушер» біліктілігі бойынша пәннің тақырыптық жоспары

№ р/с	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағ)			
	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	1 тарау Кіріспе 1.1 тақырып балалар ауруханасы жұмысын ұйымдастырумен және принциптерімен танысу. Баланың физикалық дамуы. Бала өмірінің кезеңдері	3	1	2
2	2 тарау Дені сау бала 2.1 тақырып Балалдардағы нерв жүйесінің, терінің, тері асты шелмайының, лимфа түйіндерінің анатомия - физиологиялық ерекшеліктері, зақымдану семиотикасы	3	1	2
	2.2 тақырып Сүйек-бұлшықет және тыныс алу, қанайналым және қан тұзу жүйелерінің анатомия - физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы	3	1	2
	2.3 тақырып Асқорыту, зәр шығару және эндокринді жүйелердің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы	3	1	2
3	3 тарау 1 жасар балаларды тамақтандыру 3.1 тақырып Табиғи тамақтандыру	10	2	8
	3.2 тақырып Аралас және жасанды тамақтандыру. 1 жастан асқан балаларды тамақтандыру	6	2	4
4	4 тарау Неонатология 4.1 тақырып Ай-күні толып туылған нәресте. Шала туылған нәресте. Күтім жасау	6	2	4
	4.2 тақырып Ірінді-сепсистік аурулар. Жаңа туылған нәрестенің ОНЖ зақымдануы	6	2	4
5	5 тарау Ерте жастағы баланың аурулары 5.1 тақырып Тамақтанудың созылмалы бұзылуы	5	1	4

Этиопатогенез рахита. Классификация. Клинические и биохимические проявления в зависимости от степени тяжести, периода болезни и течения процесса. Критерии диагностики рахита. Особенности течения современного рахита. Профилактика - антенатальная, постнатальная, неспецифическая и специфическая у доношенных и недоношенных детей. Лечение рахита. Гипервитаминоз Д. Клиника, лабораторные методы диагностики, лечение. Рахитоподобные заболевания. Дифференциальная диагностика.

Аномалии конституции и аллергозы. Понятие об аномалиях конституции. Экссудативно-катаральный, лимфатико-гипопластический, нервно-артритический диатезы. Атопический дерматит. Этиология, клиника, лечение, уход, профилактика. Принципы неотложной терапии при острых аллергических состояниях у детей. Спазмофилия. Этиология, связь с рахитом. Патогенез. Клиника. Неотложная помощь. Профилактика.

Практическое занятие: Обучающиеся осуществляют сбор жалоб, анамнеза, осмотр больного, постановку предварительного диагноза. Осуществляют расчет дозы витамина Д, выполняют элементы массажа, составляют комплекс гимнастики, обрабатывают кожу детей. Осуществляют сбор кала на дисбактериоз, знакомятся с ведением пищевого дневника, оказывают помощь при острых аллергических состояниях, составляют кроссворд на тему: «Рахит», реферат на тему: «Профилактика аллергических заболеваний у детей».

Раздел 6 Анемии

Тема 6.1 Железодефицитная анемия. Анемия недоношенных. Витаминно-белковые дефицитные анемии

Классификация. Клинико-гематологическая характеристика анемий. Дефицитные анемии. Краткие сведения об обмене железа и микроэлементов в организме. Основные причины дефицитных состояний в раннем детском возрасте. Особенности клинико-гематологических проявлений ранней и поздней анемии недоношенных. Принципы лечения и профилактика железодефицитных анемий у детей. Витаминно-белковые дефицитные анемии.

Практическое занятие: Обучающиеся осуществляют курацию больных, оценка состояния, общий осмотр больного, пальпация, перкуссия, аускультация. Самостоятельно проводит курацию больных, разбор истории болезни, работа в отделений. Подготовка больного к лабораторному, инструментальному методу исследования. Разбор анализов.

Раздел 7 Острые расстройства питания и пищеварения

Тема 7.1 Диареи

Инфекционные и неинфекционные диареи. Основные признаки различных видов дегидратации. Оценка тяжести дегидратации у детей (в соответствии с рекомендациями ВОЗ). Нейротоксический синдром. Лечение. Оральная регидратация по ИВБДВ, значение в снижении младенческой смертности. Принципы патогенетической терапии эксикоза. Показания. Инфузионная терапия, стартовый раствор. Программа

комнаты в детское отделение. Вакцинация новорожденных против туберкулеза, гепатита, полиомиелита. Противопоказания к вакцинации. Гигиенические требования к отделению, палате новорожденных и их оборудованию. Температурный режим отделений, палат новорожденных. Гигиена и здоровье медперсонала отделения и палаты новорожденных. Внутриутробное развитие плода. Влияние состояния здоровья матери и течения беременности на развитие плода. Дородовый патронаж. Первичный патронаж новорожденного, сроки и задачи.

Практическое занятие: Проводится первый туалет новорожденного; отсасывание слизи из носа и глотки; антропометрические измерения; туалет пуповидного остатка и пупочной ранки; гигиеническая ванна; пеленание; ежедневный уход за новорожденным; подмывание; заполнение документации новорожденных; проведение беседы с молодой мамой на тему «Уход за новорожденным ребенком».

Тема 4.2 Гнойно-септические заболевания. Поражение ЦНС у новорожденных

Гнойно-септические заболевания. Клиника, диагностика. Лечение и профилактические мероприятия. Внутриутробные инфекции. Поражение ЦНС у новорожденных, гемолитическая болезнь новорожденных и другими желтухами, анемиями, геморрагическим синдромом, перинатальной энцефалопатией и родовыми травмами, обследование, выявление причин Принципы лечения, профилактики.

Практическое занятие: Обучающиеся курируют больных с заболеваниями кожи небактериального характера, гемолитической болезнью и другими желтухами, анемиями, геморрагическим синдромом, перинатальной энцефалопатией и родовыми травмами. Оксигенотерапия, подготовка инструментария для люмбальной пункции, применение грелки и пузыря со льдом, отсасывание слизи из носоглотки, кормление через зонд из ложечки и пипетки, проведение туалета кожи и пупка, взятие крови на биохимический анализ, измерение температуры и графическая запись, помощь при судорогах, рвоте, высокой температуре.

Раздел 5 Заболевания детей раннего возраста

Тема 5.1 Хронические расстройства питания

Определение понятия дистрофии. Формы дистрофий. Белково-энергетическая недостаточность. Этиология, клиника, лечение, уход, профилактика. Роль патологии беременности и родов, токсических воздействий на организм ребенка. Пре- и постнатальная дистрофия. Квашиоркор. Маразм. Паратрофия.

Практическое занятие: Проводится в стационаре. Обучающиеся курируют больных, определяют степень гипотрофии, ухаживают за кожей и слизистыми, применяют грелки, определяют степень обезвоживания, помогают ребенку при рвоте, осуществляют промывание кишечника, сбор кала на копрологическое и бактериологическое исследования.

Тема 5.2 Рахит. Аномалии конституции и аллергии. Спазмофилия

Рахит. Современные данные об обмене кальция и фосфора. Роль витамина Д, паратормона, тиреокальцитонина в поддержании фосфорно-кальциевого гомеостаза.

	5.2 тақырып Рахит (Мешел). Конституция ауытқулары, аллергиялар. Спазмофилия	3	1	2
6	6 тарау Анемиялар 6.1 тақырып Темір тапшылықты анемия. Шала туылған нәресте анемиясы. Витамин-ақуыз тапшылықты анемиялар	3	1	2
7	7 тарау Тыныс алу жолдарының аурулары 7.1 тақырып Жіті ринит, баспа, жіті стенозды ларингит, бронхит, бронхиолитер. Жіті пневмония. Инфекцияның рөлі, клиникасы. БЖАЖИ бойынша терапиялық тәсілдердің принциптері	5	1	4
8	7.2 тақырып Бронх демікпесі. Муковисцидоз. Балалардағы өкпе туберкулезі	3	1	2
	8 тарау Балалардағы жүрек аурулары 8.1 тақырып Ревматологиялық қызба. Балалардағы миокардиттер	3	1	2
9	9 тарау Балалардағы жүрек аурулары 9.1 тақырып Жүректің туа біткен ақаулары	3	1	2
10	10 тарау Дәнекер тіннің диффузды аурулары 10.1 тақырып Жүйелі қызылжегі, ревматоидты артрит, дерматомиозит, жүйелі склеродермия	3	1	2
11	11 тарау Лейкоздар 11.1 тақырып Жіті және созылмалы лейкоздар	3	1	2
12	12 тарау Қан түзу жүйесінің аурулары 12.1 тақырып Гемофилия, тромбоцитопениялық қанталау бөртпесі, геморрагиялық васкулит	3	1	2
13	13 тарау Асқазан-ішек жолдарының және билиарлық жүйесінің аурулары 13.1 тақырып Гастриттер, гастродуодениттер. Асқазан мен ұлтабардың ойықжара аурулары. Өт шығару жолдарының дискинезиялары. Холециститтер. Гельминтоздар	3	1	2

14	14 тарау Балалардағы бүйрек аурулары 14.1 тақырып Жіті және созылмалы гломерулонефриттер. Зәр шығару жүйесінің инфекциялары және пиелонефриттер	3	1	2
15	15 тарау Балалардағы эндокринді жүйенің аурулары 15.1 тақырып Қантты диабет	3	1	2
16	16 тарау Балалардағы жұқпалы аурулар 16.1 тақырып Жәншау. Желшешек. Қызылша, қызамық. Көк жөтел. Индетті паротит. Дифтерия	3	1	2
	16.2 тақырып Менингококкты инфекция. А, В, С, Д, Е вирустық гепатиттер	3	1	2
	16.3 тақырып Имунды алдын алу	3	1	2
17	17 тарау Педиатриядағы шұғыл жағдайлар 17.1 тақырып Тыныс алудың және жүрек қызметінің тоқтауы, құрысу синдромы, гипертермиялық синдром, талып қалу, коллапс, анафилактикалық шок, құсу, іштің кебуі, мұрыннан қан кету	4	-	4
18	18 тарау Емдеу-профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру 18.1 тақырып Мектепке дейінгі және мектеп мекемелерінде, ФАП-та емдеу – профилактикалық жұмысты ұйымдастыру	4	2	2
	Пән бойынша барлығы	100	30	70

3.2* Модульдік оқу бағдарламасының құрылымы

Ескерту: білім беру оқу бағдарламасын қараңыз

3.3 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 тарау Кіріспе

1.1 тақырып Балалар ауруханасы жұмысын ұйымдастырумен және негізгі принциптерімен танысу. Баланың физикалық дамуы. Бала өмірінің кезеңдері

Педиатрия сау және науқас бала туралы ғылым және оның жалпы медицина жүйесінде алатын орны. Педиатрияның қысқаша тарихы. Қазақстан Республикасында педиатрия дамуының негізгі кезеңдері. Қазақстан Республикасындағы педиатрияның міндеттері. Нәресетенің өлім-жітімділігі, себептері, құрылымы. Балалар емдеу-профилактикалық мекемесі, құрылымы, жұмыс істеу принциптері. Балаларға емдеу-профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастырудағы фельдшер-акушерлік пунктін

Практическое занятие

Сбор анамнеза, осмотр ребенка, характеристика стула. Провести осмотр, пальпацию, перкуссию органов пищеварения. Провести пальпацию почек. Исследовать мочу.

Раздел 3 Вскармливание детей 1-го года жизни

Тема 3.1 Естественное вскармливание

Вскармливание детей до 1 года по ИВБДБ. Естественное вскармливание. Режим дня и питание кормящей женщины. Физиологические основы лактотрофного питания детей. Механизмы лактации. Молозиво, переходное и зрелое молоко: питательная и биологическая ценность. Время и техника введения прикорма. Программа ВОЗ и ЮНИСЕФ по грудному вскармливанию.

Практическое занятие: Проводится в детской больнице. Обучающиеся осуществляют осмотр детей, оценивают физическое состояние грудных детей. Ведут наблюдение за детьми во время кормления грудью, профилактику срыгивания, проводят контрольное взвешивание, рассчитывают суточный и разовый объем пищи детям первого года жизни; обучают кормлению по требованию. Беседа с родителями о ценности грудного вскармливания.

Тема 3.2 Смешанное и искусственное вскармливание. Питание детей старше года

Причины и меры борьбы с гипогалактией. Молочные смеси, используемые для докорма и искусственного вскармливания. Потребность детей в основных пищевых ингредиентах: белках, жирах, углеводах, калориях. Расчет суточного и разового объема питания и количества докорма. Техника проведения смешанного и искусственного вскармливания. Адаптированные и неадаптированные молочные смеси. Введение пищевых добавок и прикормов. Особенности питания детей с аномалиями конституции. Питание детей старше 1 года. Организация питания детей в детских дошкольных учреждениях и в школах.

Практическое занятие: Проводится в поликлинике. Осуществляют осмотр детей, оценивают физическое состояние грудных детей. Знакомство с работой молочной кухни. Изучение обязанностей фельдшера дошкольного учреждения, школы по контролю за питанием. Составление меню, порционника, контроль за санитарным состоянием пищеблока; заполнение журнала бракеража сырой и готовой продукции.

Раздел 4 Неонатология

Тема 4.1 Доношенный ребенок. Недоношенный ребенок. Уход

Доношенный ребенок. Недоношенный, его выхаживание. Анатомо-физиологические особенности новорожденного. Понятие о новорожденном ребенке. Определение состояния новорожденного по шкале Апгар. Характеристика доношенного и недоношенного новорожденного ребенка. Этапы первичного туалета новорожденного ребенка. Переходные (пограничные) состояния. Ежедневный уход за новорожденным и грудным ребенком. Регистрация новорожденного и порядок приема его из родовой

Практическое занятие

Проводится в детской поликлинике или детской больнице. Осуществляется осмотр, пальпация костей, определяются размеры большого родничка, сила мышц. Сбор анамнеза, осмотр, перкуссия, аускультация. Подсчет частоты дыхания у детей.

Тема 2.3 Анатомо-физиологические особенности систем кровообращения и кроветворения у детей. Семиотика поражений

Органы кровообращения. Анатомо-физиологические особенности сердца и сосудов. Внутриторбное кровообращение. Анатомо-физиологические особенности кровообращения после рождения. Методика осмотра, пальпации, перкуссии, аускультации сердца, особенности исследования пульса у детей раннего возраста. Методика измерения артериального давления у детей. Определение частоты пульса и артериального давления в различные возрастные периоды. Семиотика поражений сердечно-сосудистой системы.

Кровотворная система у детей. Анатомо-физиологические особенности системы крови. Лимфоузлы. Вилочковая железа. Селезенка. Методика исследования большого при заболеваниях органов кроветворения. Кроветворение и формула периферической крови у детей в различные возрастные периоды. Семиотика изменений периферической крови при ряде заболеваний (анемия, геморрагические диатезы, лейкоз, инфекционный мононуклеоз, лейкомоидные реакции, аллергические состояния, коклюш, скарлатина, менингококковая инфекция и др.).

Практическое занятие

Проводится в детской больнице. Осуществляется исследование органов ССС и кроветворения у детей (сбор анамнеза, осмотр, перкуссия, пальпация, аускультация). Исследовать пульс у детей раннего возраста. Проводить измерение артериального давления у детей.

Тема 2.4 Анатомо-физиологические особенности системы пищеварения. Семиотика поражений

Полость рта. Пищевод. Желудок. Печень. Поджелудочная железа. Кишечник. Микрофлора ЖКТ. Характеристика стула. Методика исследования органов пищеварения: осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация. Семиотика заболеваний.

Тема 2.5. Анатомо-физиологические особенности органов мочеобразования и эндокринной системы. Семиотика поражений

Почки. Особенности строения нефрона. Физиология почек. Почечные лоханки и мочеточники. Мочевой пузырь и мочеиспускательный канал. Основные синдромы. Особенности методики исследования почек у детей. Функциональные, рентгенологические и инструментальные методы исследования почек. Показатели гомеостаза. Семиотика заболеваний. Биопсия почек. Морфологическое исследование почек. Анатомо-физиологические особенности эндокринной системы детей различного возраста. Методика исследования.

(ФАП) ролі. Медициналық этика мен деонтологияның негіздері. Балалар ауруханасы жұмысын ұйымдастырумен және оның принциптерімен танысу.

Сау және науқас баланың анамнезін жинау және оларды қарап тексеру әдістемесі. Сырқатнаманың сызбанұсқасы. Баланың физикалық дамуы. Балалық шақтың кезеңдері.

Өмірінің алғашқы жылында және балалық шақтың келесі кезеңдерінде бала салмағы мен бойының өсуі. Баланың физикалық дамуын бағалау әдістері. Антропометрия. Бала бойының өсуі мен дамуының бұзылу семиотикасы. Акселерация туралы түсінік.

2 тарау Дені сау бала

2.1 тақырып Балалардағы нерв жүйесінің, терінің, тері асты шелмайының, лимфа түйіндерінің анатомия - физиологиялық ерекшеліктері, зақымдану семиотикасы

Ерте жастағы балалардың нерв жүйесінің және сезім мүшелерінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Балалардың нерв - психикалық көрсеткіштері. Тамақтанудың, қоршаған ортаның, режімнің және тәлім тәрбиенің баланың нерв-психикалық дамуына тигізетін әсері. Емшектегі және ерте жастағы балалардың нерв-психикалық дамуын бағалау критерийлері. Балалардағы нерв жүйесі зақымдануының семиотикасы. Зерттеу әдістері.

Тері. Терінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Жасқа байланысты терінің жеке функцияларының құрылымдық - функциональдық дамуы. Зерттеу әдістемесі. Балалардағы соматикалық және жұқпалы аурулар кезінде теріде болатын патологиялық өзгерістердің семиотикасы.

Тері асты шелмайы. Анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Гипо-, паратрофия, эксудативті диатез және басқа да аурулар кезінде тері асты шелмайындағы патологиялық көріністердің семиотикасы. Зерттеу әдістері.

Лимфа жүйесі. Анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Балалардағы лимфа түйіндерінің құрылымы мен функциясы жағынан ерекшеліктері. Зерттеу әдістемесі. Қызым, инфекциялық мононуклеоз, туберкулезді интоксикация, лимфогранулематоз, лимфаденит, созылмалы тонзиллит және т.б аурулар кезінде лимфа түйіндерінің өзгеру семиотикасы.

Практикалық сабақ Балалар ауруханасында немесе балалар емханасында өткізіледі. I жасқа дейінгі балалардың бойы мен салмағының көрсеткіштерін анықтау, I жастан асқан балалардың бойы мен салмағының көрсеткіштерін анықтау, бала салмағын, бойын, бас және кеуде шеңберін өлшеу, антропометрия көрсеткіштеріне байланысты баланың физикалық дамуын бағалау, жасқа байланысты баланың нерв-психикалық дамуын бағалау. Теріні қарап тексеру, пальпациялау, тері серпімділігін және қалыңдығын, тер асты шелмайдың қалыңдығын, жұмсақ тіндердің тығыздығын тексеру. Балаларда лимфа түйіндерін пальпациялау.

2.2 тақырып Сүйек-бұлшықет және тыныс алу жүйелерінің анатомия - физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы

Сүйек-бұлшықет жүйесі. Әртүрлі жастағы балаларда сүйектің химиялық

құрамының және құрылымының ерекшеліктері. Омырқа жотасының физиологиялық майысуларының қалыптасуы. Еңбектердің жабылу мерзімі және сүйектену ядросының пайда болуы. Тірек-қимыл аппаратының зақымдану семиотикасы.

Тыныс алу ағзалары. Балалардағы жоғарғы тыныс алу жолдарының және өкпенің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Тыныс жолдары, мұрын қойнаулары, лимфа-жұтқыншақ сақинасы, евстахиев түтікшесі, көмекей қақпашығы, көмей. Зерттеу әдістемесінің ерекшеліктері. Балаларда тыныс алу жиілігін есептеу, перкуссиялау, аускультациялау. Аурулар семиотикасы (апноэ, ентікпе түрлері, жөтел, жоғарғы тыныс жолдарының обструкциялық синдромы). Зерттеудің аспаптық және функциональдық әдістері.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында немесе балалар емханасында өткізіледі. Сүйектерді қарап тексеру, пальпациялау, үлкен еңбек көлемін, бұлшықет күшін анықтау. Балаларда тыныс алу жиілігін есептеу.

2.3 тақырып Балалардың қанайналым және қан түзу жүйелерінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы

Қанайналым жүйесі. Жүрек пен қан тамырларының анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Құрсақішілік қанайналым. Туғаннан кейінгі қанайналым ерекшеліктері. Баланы қарап тексеру, жүректі пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау, ерте жастағы балаларда тамыр соғысын зерттеу ерекшеліктері. Балаларда артериялық қысымды өлшеу әдістемесі. Өртүрлі жастағы балаларда пульс және қан қысымының жиілігін анықтау.

Балалардағы қан түзу жүйесі. Қан жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Лимфа түйіндері. Айыршабез. Көкбауыр (талақ). Қан түзетін ағзалардың аурулары кезінде наукастарды зерттеу әдістері. Бір қатар аурулар кезінде қанның өзгеру (анемия, геморрагиялық диатездер, лейкоз, инфекциялық мононуклеоз, лейкомоидты реакциялар, аллергиялық жағдайлар, көк жөтел, жәншәу, менингококкты инфекция және т.б.) семиотикасы.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Балалардағы ЖКЖ және қан түзетін ағзаларды зерттеуді жүзеге асыру (анамнезін жинау, қарап тексеру, пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау). Ерте жастағы балаларда пульсті тексеру. Балаларда артериялық қысымды өлшеу.

2.4 тақырып Асқорыту жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы

Ауыз қуысы. Өңеш. Асқазан. Бауыр. Ұйқыбез. Ішектер. Асқазан-ішек жолдарының микрофлорасы. Нәжістің сипаттамасы. Асқорыту жүйесін зерттеу әдістемесі: қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация. Аурулардың семиотикасы.

2.5 тақырып Зәр шығару және эндокринді жүйелердің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зақымдану семиотикасы

Бүйрек. Нефрон құрылымының ерекшеліктері. Бүйрек физиологиясы. Бүйрек түбекшесі және несепағарлар. Қуық және зәр шығару өзегі. Негізгі синдромда

Раздел 2 Здоровый ребенок

Тема 2.1 Анатомо-физиологические особенности нервной системы, кожи, подкожно-жировой клетчатки и лимфоузлов у детей, семиотика поражений

Анатомо-физиологические особенности нервной системы и органов чувств ребенка раннего возраста. Показатели нервно-психического развития детей. Влияние питания, среды, режима и воспитания на нервно-психическое развитие детей. Критерии оценки нервно-психического развития детей грудного и раннего возраста. Семиотика поражений нервной системы у детей. Методы обследования.

Кожа. Анатомо-физиологические особенности кожи. Структурно-функциональное развитие отдельных функций кожи в зависимости от возраста. Методика исследования. Семиотика патологических проявлений со стороны кожи при соматических и инфекционных заболеваниях у детей.

Подкожная жировая клетчатка. Анатомо-физиологические особенности. Отличия в составе подкожной жировой клетчатки у детей раннего и старшего возраста. Характеристика изменений подкожной клетчатки при гипо- и паратрофии, при экссудативном диатезе и других заболеваниях. Методы исследования.

Лимфатическая система. Анатомо-физиологические особенности. Особенности строения и функции лимфатических узлов у детей. Методика исследования. Семиотика изменений лимфатических узлов, в частности, при краснухе, инфекционном мононуклеозе, туберкулезной интоксикации, лимфогранулематозе, лимфаденитах, хроническом тонзиллите и других болезнях.

Практическое занятие

Проводится в детской поликлинике или детской больнице. Определяются показатели веса и роста детей до 1 года; проводится расчет весо-ростовых показателей старше 1 года; взвешивание детей; измерение роста, окружности головы и груди; оценка физического развития по данным антропометрии; оценка нервно-психического развития ребенка соответственно возрасту. Осмотр кожи, пальпация, определение эластичности и толщины кожи, толщины подкожного жирового слоя, тургора мягких тканей. Пальпация лимфатических узлов у детей.

Тема 2.2 Анатомо-физиологические особенности костно-мышечной системы, органов дыхания. Семиотика поражений

Костно-мышечная система. Особенности химического состава и структуры костей у детей различного возраста. Формирование физиологических изгибов позвоночника. Надкостница. Сроки закрытия родничков и появления ядер окостенения. Методика исследования и оценка развития костной и мышечной систем. Значение массажа, физических упражнений для гармоничного развития ребенка. Семиотика поражений опорно-двигательного аппарата.

Органы дыхания. Анатомо-физиологические особенности верхних дыхательных путей и легких у детей. Носовые ходы, пазухи, лимфоглоточное кольцо, глотка, евстахиева труба, надгортанник, гортань. Особенности методики исследования. Подсчет частоты дыхания у детей, перкуссия, аускультация. Семиотика заболеваний (апноэ, виды одышки, кашля, синдром обструкции верхних дыхательных путей). Инструментальные и функциональные методы исследования.

16	Раздел 16 Инфекционные болезни у детей Тема 16.1 Скарлатина. Ветряная оспа. Корь. Краснуха. Коклюш. Эпидемический паротит. Дифтерия	3	1	2
	Тема 16.2 Менингококковая инфекция. Вирусные гепатиты А, В, С, Д, Е	3	1	2
	Тема 16.3 Иммунопрофилактика	3	1	2
17	Раздел 17 Неотложные состояния в педиатрии Тема 17.1 Остановка дыхания и сердечной деятельности, судорожный синдром, гипертермический синдром, обморок, коллапс, анафилактический шок, рвота, метеоризм, носовое кровотечение	4	-	4
18	Раздел 18 Организация лечебно-профилактической помощи Тема 18.1 Организация лечебно-профилактической работы по охране здоровья детей в детских дошкольных и школьных учреждениях, на ФАП-е	4	2	2
	Итого по дисциплине	100	30	70

3.2* Структура программы модульного обучения

Примечание: смотрите образовательную учебную программу.

3.3 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1 Введение

Тема 1.1 Знакомство с организацией и принципами работы детской больницы. Физическое развитие детей. Периоды детского возраста

Педиатрия как наука о здоровом и больном ребенке, ее место в системе общей медицины. Краткая история педиатрии. Основные этапы развития и становления педиатрии в Республике Казахстан. Приоритетные задачи педиатрии в Республике Казахстан. Младенческая смертность - причины, структура. Детские лечебно-профилактические учреждения, структура, функции, принципы работы. Роль фельдшерско-акушерских пунктов (ФАП) в организации лечебно-профилактической помощи детскому населению. Основы медицинской этики и деонтологии. Знакомство с организацией и принципами работы детской больницы.

Методика сбора анамнеза и общего осмотра здорового и больного ребенка. Схема истории болезни. Физическое развитие детей. Периоды детского возраста.

Нарастание массы и роста детей на первом году жизни и в последующие периоды детства. Методы оценки физического развития ребенка. Антропометрия. Семиотика нарушений роста и развития. Понятие об акселерации.

ры. Балаларда бүйректі зерттеу әдістерінің ерекшеліктері. Бүйректерді зерттеудің функциональдық, ретнгологиялық және аспаптық әдістері. Гомеостаз көрсеткіштері. Аурулар семиотикасы. Бүйрек биопсиясы. Бүйректі морфологиялық зерттеу. Өртүрлі жастағы балалардағы эндокринді жүйенің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Зерттеу әдістері.

Практикалық сабақ: Анамнез жинау, баланы қарап тексеру, нәжістің сипаттама-сы. Асқорыту ағзаларын қарап тексеру, пальпациялау, перкуссиялау. Зәрді зерттеу.

3 тарау 1 жасар балаларды тамақтандыру

3.1 тақырып Табиғи тамақтандыру

БЖАЖИ бойынша 1 жасар балаларды тамақтандыру. Табиғи тамақтандыру. Емізетін әйелдің күн тәртібі және тамақтануы. Балаларды лактотрофты тамақтандырудың физиологиялық негізі. Сүт шығу механизмі. Уыздың, өтпелі және жетілген сүттің қоректендірушілік және биологиялық құндылығы. Қоспаларды енгізу уақыты және техникасы. Емізудің ДДҰ мен ЮНИСЕФ бағдарламалары.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Білім алушы балаларды қарап тексереді, емшектегі балалардың физикалық жағдайын бағалайды. Емізу уақытында балаларға бақылау жүргізу, лоқсудың алдын алу, салмағын өлшеу, бір жасқа дейінгі балалардың тәуліктік бір мезгілде ішетін тағамын өлшеу, талаптарға сай тамақ беруді үйрету. Емізудің құндылығы туралы ата-аналармен әңгіме жүргізу.

3.2 тақырып Аралас және жасанды тамақтандыру. Бір жастан асқан балаларды тамақтандыру

Гипоалактацияның себептері және олармен күрес жүргізу жолдары. Сүт қоспалары және жасанды тамақтандыру. Балалардың негізгі тағамдық ингредиенттерге (акуыздар, майлар, көмірсулар) деген қажеттілігі. Тағамның тәуліктік бір мезгілдік көлемін есептеу. Аралас және жасанды тамақтандыруды жүргізу техникасы. Бейімделген және бейімделмеген сүт қоспалары. Тағам қоспаларын енгізу. Конституциясының ауытқулары бар балаларды тамақтандыру ерекшеліктері. 1 жастан асқан балаларды тамақтандыру. Мектепке дейінгі және мектептегі балаларды тамақтандыруды ұйымдастыру.

Практикалық сабақ: Емханада өткізіледі. Балаларды қарап тексеру, емшектегі баланың физикалық жағдайын бақылау. Мәзір құрастыру, асудың санитариялық жағдайын бақылау, шикі және дайын тағамның бракераж журналын толтыру.

4 тарау Неонатология

4.1 тақырып Ай-күні толып туылған нәресте. Шала туылған бала. Күтім жасау

Ай-күні толып туылған нәресте. Шала туылған нәресте және оған күтім жасау. Жаңа туылған нәрестенің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Жаңа туылған нәресте туралы түсінік. Апгар шкаласы бойынша жаңа туылған нәресте жағдайын анықтау. Ай-күні толып туылған нәресте мен шала туылған нәрестенің сипаттама-сы. Жаңа туылған баланың алғашқы тазалығы. Өтпелі (шекаралық) жағдайлары. Жаңа туылған нәрестеге және емшектегі балаға күнделікті күтім жасау. Жаңа

туылған нәрестені тіркеу және оны босану бөлмесінен балалар бөлмесіне ауыстыру тәртібі. Жаңа туылған нәрестеге туберкулезге, гепатитке және полимиелитке қарсы вакцинация жасау. Вакцинацияның қарсы көрсетімдері. Бөлімшеге, жаңа туылған нәресте палаталарына гигиеналық қойылатын талаптар. Бөлімшенің, жаңа туылған нәресте палатасының температуралық режімі. Бөлімшедегі және жаңа туылған нәресте палатасындағы медицина қызметкерлерінің жеке басының гигиенасы және денсаулығы. Іштегі нәрестенің құрсақшілік дамуы. Іштегі нәрестенің дамуына ана денсаулығының және жүктілік ағымының тигізетін әсері. Босануға дейін патронаж жасау. Жаңа туылған нәрестеге алғашқы патронаж жасау, оның мерзімдері мен міндеттері.

Практикалық сабақ: Жаңа туылған нәрестені алғаш тазалау, мұрын мен жұтқыншақтан сілемейлерді сорып алу, антропометриялық өлшеу, кіндік тұқылғын және кіндік жарақатын тазалау, гигиеналық шомылғылар, құндақтау, жаңа туылған нәрестеге күнделікті күтім жасау, жуындыру, жаңа туылған нәрестенің құжаттамаларын толтыру, «Жаңа туылған нәрестеге күтім жасау» тақырыбында жас анамен әңгіме жүргізу.

4.2 тақырып Іріңді-сепсистік аурулар. Жаңа туылған нәрестенің ОНЖ зақымдануы

Іріңді – сепсистік аурулар. Клиникасы, диагностикасы. Емдеу және алдын алу шаралары. Құрсақшілік инфекциялар. Жаңа туылған нәрестенің ОНЖ зақымдануы, гемолитикалық ауруы, сарғаюы, геморрагиялық синдромдары, перинатальды энцефалопатиялары және туылу кезінде жарақат алуы, қарап тексеру, себептерін анықтау. Емдеу және алдын алу принциптері.

Практикалық сабақ: Білім алушылар бактериалық емес тері ауруларымен, гемолитикалық синдроммен, сарғайған, анемиясы бар, перинатальды энцефалопатиясы және туылу кезінде жарақат алған науқас балаларды курация жасайды. Оксигенотерапия. Люмбалды пункцияны өткізуге аспаптарды дайындау, жылытқыны және мұзды бар қапшықтарды қолдану, мұрын-жұтқыншақтан сілемейді сорып алу, сүңгі арқылы, қасықпен тамақтандыру, тері мен кіндікті тазалау, биохимиялық талдауға қан алу, дене қызуын өлшеу, құрысу, құсу, дене қызуының көтерілуі кезінде көмек көрсету.

5 тарау Ерте жастағы баланың аурулары

5.1 тақырып Тамақтанудың созылмалы бұзылуы

Дистрофиялар туралы түсінік. Дистрофияның түрлері. Ақуызды-энергетикалық тапшылық. Этиологиясы, клиникасы, емдеу, күтім жасау, алдын алу. Бала ағзасына жүктілік кезіндегі және босанудан кейінгі патологиялардың тигізетін әсері. Пренатальды және постнатальды дистрофиялар. Квашиоркор. Маразм. Паратрофия.

Практикалық сабақ: Ауруханада өткізіледі. Білім алушы науқастарға курация жасай отырып гипотрофия деңгейін анықтайды, тері мен сілемей қабатқа күтім жасайды, жылытқыны қолданады, құсу кезінде балаға көмектеседі, ішекті шаяды, копрологиялық және бактериологиялық зерттеуге нәжіс жинау.

6	Раздел 6 Анемии Тема 6.1 Железодефицитная анемия. Анемия недоношенных. Витаминно-белковые дефицитные анемии	3	1	2
7	Раздел 7 Болезни дыхательных путей у детей Тема 7.1 Острый ринит, ангина, острый стенозирующий ларингит, бронхит, бронхиолиты Острая пневмония. Роль инфекции, клиника. Принципы терапевтической тактики по ИВБДВ	5	1	4
	Тема 7.2 Бронхиальная астма. Муковисцидоз. Туберкулез легких у детей	3	1	2
8	Раздел 8 Заболевания сердца у детей Тема 8.1 Ревматическая лихорадка. Миокардиты у детей	3	1	2
9	Раздел 9 Заболевания сердца у детей Тема 9.1 Врожденные пороки сердца	3	1	2
10	Раздел 10 Диффузные заболевания соединительной ткани Тема 10.1 Системная красная волчанка, ревматоидный артрит, дерматомиозит, системная склеродермия	3	1	2
11	Раздел 11. Лейкозы Тема 11.1 Острые и хронические лейкозы	3	1	2
12	Раздел 12 Заболевания кроветворной системы Тема 12.1 Гемофилия, тромбоцитопеническая пурпура, геморрагический васкулит	3	1	2
13	Раздел 13 Заболевания желудочно-кишечного тракта и билиарной системы Тема 13.1. Гастриты, гастродуодениты. Язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки. Дискинезии желчевыводящих путей. Холециститы. Гельминтозы	3	1	2
14	Раздел 14 Заболевания почек у детей Тема 14.1 Острый и хронический гломерулонефриты. Инфекции мочевой системы и пиелонефрит	3	1	2
15	Раздел 15 Заболевания эндокринной системы у детей Тема 15.1 Сахарный диабет	3	1	2

3.1.2 Тематический план дисциплины для квалификации 0301023 - «Акушер (ка)»

№ п/п	Количество учебного времени при очной форме обучения (час.)			
	Наименование разделов и тем	Уровень специалиста среднего звена		
		Всего	Теория	Практика
1	Раздел 1 Введение Тема 1.1 Знакомство с организацией и принципами работы детской больницы. Физическое развитие детей. Периоды детского возраста	3	1	2
2	Раздел 2 Здоровый ребенок Тема 2.1 Анатомо-физиологические особенности нервной системы, кожи, подкожно-жировой клетчатки и лимфоузлов у детей, семиотика поражений	3	1	2
	Тема 2.2 Анатомо-физиологические особенности костно-мышечной системы, органов дыхания, кровообращения и кроветворения у детей. Семиотика поражений	3	1	2
	Тема 2.3 Анатомо-физиологические особенности системы пищеварения, органов мочеобразования, эндокринной системы. Семиотика основных поражений	3	1	2
3	Раздел 3 Вскармливание детей 1-го года жизни Тема 3.1 Естественное вскармливание	10	2	8
	Тема 3.2 Смешанное и искусственное вскармливание. Питание детей старше года	6	2	4
4	Раздел 4 Неонатология Тема 4.1 Доношенный ребенок. Недоношенный ребенок, уход	6	2	4
	Тема 4.2 Гнойно-септические заболевания. Поражение ЦНС у новорожденных	6	2	4
5	Раздел 5 Заболевания детей раннего возраста Тема 5.1 Острые расстройства питания и пищеварения. Хронические расстройства питания	5	1	4
	Тема 5.2 Рахит. Аномалии конституции и аллергии. Спазмофилия	3	1	2

5.2 тақырып Рахит (Мешел). Конституция ауытқулары, аллергиялар

Рахит. Кальций мен фосфор алмасуы туралы қазіргі мәліметтер. Фосфор-кальций гомеостазын тұрақтандыруда Д витаминінің, паратгормонның, тиреокальцитониннің ролі. Рахиттің этиопатогенезі. Жіктемесі. Ауру ағымының деңгейіне, ауру кезеңдеріне және үрдіс ағымына байланысты клиникалық және биохимиялық көріністері. Рахитті диагностикалау критерийлері. Қазіргі рахит ағымының ерекшеліктері. Ай-күні жетіп туылған және шала туылған нәрестелердің антенатальды, постнатальды, спецификалық және бейспецификалық алдын алу. Рахитті емдеу. Д-гипервитаминозы. Клиникасы, диагностиканың зертханалық әдістері, емдеу. Рахиттіпес аурулар. Саралау диагностикасы.

Конституция ауытқулары, аллергиялар. Конституция ауытқулары туралы түсінік. Эксудативті-катаральды, лимфалық-гипопластикалық, нерв-артриттік диатездер Атопиялық дерматит. Этиологиясы, клиникасы, емдеу, күтім жасау және алдын алу. Балалардағы жіті аллергиялық жағдайларды шұғыл емдеу принциптері. Спазмофилия. Этиологиясы, рахитпен байланысы. Патогенезі. Клиникасы. Шұғыл жәрдем көрсету. Алдын алу.

Практикалық сабақ: Білім алушылар наукастардың шағымын, анамнезін жинайды, оларды қарап тексереді, алдын ала диагноз қояды. Д витаминінің мөлшерін анықтайды, массажды қолданады, гимнастика кешенін құрастырады, балалардың терісін өңдейді. Дисбактериозға нәжіс жинау, тамақтандыру күнделігін жүргізумен танысу, жіті аллергиялық жағдайларда жедел көмек көрсету, «Рахит» тақырыбына кроссворд құрастыру, «Балалардың аллергиялық ауруларының алдын алу» тақырыбына реферат жазу.

6 тарау Анемиялар

6.1 тақырып Темір тапшылықты анемия. Шала туылған баланың анемиясы. Витамин-ақуыз тапшылықты анемиялар

Жіктемесі. Анемияның клиника-гематологиялық сипаттамасы. Тапшылықты анемия. Организмдегі темір мен микроэлементтер алмасуы туралы қысқаша мәлімет. Ерте жастағы балалардағы тапшылық жағдайының негізгі себептері. Шала туылған балада ерте және кеш кездесетін анемияның клиника-гематологиялық ерекшеліктері. Балалардағы темір тапшылықты анемияны емдеу және алдын алу принциптері. Витамин-ақуыз тапшылықты анемия.

Практикалық сабақ: Оқытушымен бірге наукастарға курация жасау, жағдайына баға беру, жалпы қарау, пальпация, перкуссия, аускультация жүргізу. Өз бетінше курация жасау. Сырқатнаманы талқылау, бөлімшелерде жұмыс істеу. Наукастарды зертханалық, аспаптық зерттеуге дайындау. Анализдерді талдау.

7 тарау Тамақтанудың және асқорытудың жіті бұзылыстары

7.1 тақырып Диареялар (ішөтпе)

Инфекциялық және инфекциялық емес диареялар. Дегидратацияның негізгі белгілері. Балалардағы дегидратация ауырлығын бағалау (ДДҰ ұсыныстарына сәйкес). Нейротоксикалық синдром. Емдеу. БЖАЖИ бойынша жүргізілетін ораль-

ды регидратация, оның нәресте өлім-жітімділігін азайтудағы мәні. Эскикоздың патогенездік терапиядағы мәні. Көрсетімдері. Инфузиялық терапия, бастапқы ерітінді. Диареялық аурулармен (БЖАЖИ бойынша) күрес жүргізудегі ДДҰ мен ЮНИСЕФ бағдарламалары. Балалардағы ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздік. Емдеу кезінде тамақтандыру мен күтім жасаудың рөлі. Балалардағы 2-3 деңгейлі ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздік кезіндегі емдәммен емдеу.

Практикалық сабақ: Білім алушылар наукастарға курация жасайды, организмнің сусыздану деңгейін анықтайды, тері мен сілемей қабатына күтім жасайды, жылытқыны қолданады, құсу кезінде балаға көмектеседі, ішекті шаяды, копрологиялық және бактериологиялық зерттеуге нәжіс алады, диареямен сырқаттанған науқасты емдеу сызбанұсқасын құрастырады, науқас баланың анасымен сұхбаттасу тәсілін қалыптастырады.

8 тарау Балалардағы жоғарғы тыныс алу жолдарының аурулары

8.1 тақырып Жіті ринит, баспа, жіті стенозды ларингит, бронхит, бронхиолиттер

Жіті ринит, баспа, жіті стенозды ларингит, бронхит, бронхиолиттер. Қыспақ, обструкциялық синдром. Анықтамасы, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі, күтімі, профилактикасы. Шұғыл көмек көрсету шаралары. ДДҰ және ЮНИСЕФ бағдарламасы бойынша респираторлы патологиялармен күрес жүргізу (ИББДВ).

8.2 тақырып Жіті пневмония

Бронхит пен бронхиолиттің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, асқынулары, емі, күтімі, профилактикасы, диспансерлік бақылау. Пневмониядан қайтыс болған балалардың өлім себептері. Рахитпен, эксудативті-катаральды диатезбен, гипотрофиямен сырқаттанатын жаңа туылған және ерте жастағы балалардағы жіті пневмония ағымының ерекшеліктері. Жөтел кезінде ауруханаға дейін көмек көрсетудің ДДҰ/ЮНИСЕФ бағдарламасы. Асқынулары. Деструктивті пневмония. Созылмалы пневмония. Клиникалық және рентгенологиялық көріністері. Профилактикасы. БЖАЖИ бойынша емдеу принциптері.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; науқас жағдайының ауырлығын бағалау; емдеу-сақтау және емдем режимін ұйымдастыру, АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу.

8.3 тақырып Бронх демікпесі

Балаларда таралуы. Негізгі емге сатылы түрде қадам жасау. Бронх демікпесінің ұстамасы кезінде шұғыл көмек көрсету. Бронх обструкциясы синдромымен сырқаттанатын науқасты жүргізу алгоритмі.

8.4 тақырып Муковисцидоз. Балалардағы өкпе туберкулезі

Муковисцидоз. Себептері мен қауіп-қатер факторлары. Патогенезі және бронхи-

13	Раздел 13. Заболевания желудочно-кишечного тракта и билиарной системы Тема 13.1 Гастриты, гастроудениты. Язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки. Дискинезии желчевыводящих путей. Холециститы. Гельминтозы	6	2	4
14	Раздел 14 Заболевания почек и мочевыделительной системы у детей Тема 14.1 Острый и хронический гломерулонефриты	5	1	4
	Тема 14.2 Инфекции мочевыделительной системы и пиелонефрит	3	1	2
15	Раздел 15 Эндокринные заболевания у детей Тема 15.1 Сахарный диабет	3	1	2
16	Раздел 16 Инфекционные болезни у детей Тема 16.1 Скарлатина. Ветряная оспа	3	1	2
	Тема 16.2 Корь. Краснуха. Коклюш	3	1	2
	Тема 16.3 Эпидемический паротит. Дифтерия	3	1	2
	Тема 16.4 Менингококковая инфекция. Вирусные гепатиты А, В, С, Д, Е	3	1	2
	Тема 16.5 Иммунопрофилактика	3	1	2
17	Раздел 17 Неотложные состояния в педиатрии Тема 17.1 Остановка дыхания и сердечной деятельности, судорожный синдром, гипертермический синдром, обморок, коллапс, анафилактический шок, рвота, метеоризм, носовое кровотечение	3	1	2
18	Раздел 18 Организация лечебно-профилактической помощи Тема 18.1 Организация лечебно-профилактической работы по охране здоровья детей в детских дошкольных и школьных учреждениях, ФАП-е	3	1	2
	Всего по дисциплине:	130	40	90

	Тема 4.2 Гнойно-септические заболевания. Поражение ЦНС у новорожденных	5	1	4
5	Раздел 5 Заболевания детей раннего возраста Тема 5.1 Хронические расстройства питания	5	1	4
	Тема 5.2 Рахит. Аномалии конституции и аллергии. Спазмофилия	5	1	4
6	Раздел 6 Анемии Тема 6.1 Железодефицитная анемия. Анемия недоношенных. Витаминно-белковые дефицитные анемии	3	1	2
7	Раздел 7 Острые расстройства питания и пищеварения Тема 7.1 Диареи	4	2	2
8	Раздел 8 Болезни верхних дыхательных путей у детей Тема 8.1 Острый ринит, ангина, острый стенозирующий ларингит, бронхит, бронхиолиты	3	1	2
	Тема 8.2 Острая пневмония	3	1	2
	Тема 8.3 Бронхиальная астма	3	1	2
	Тема 8.4 Муковисцидоз. Туберкулез легких у детей	3	1	2
9	Раздел 9 Заболевания сердца у детей Тема 9.1 Ревматическая лихорадка	3	1	2
	Тема 9.2 Миокардиты у детей	3	1	2
	Тема 9.3 Врожденные пороки сердца	5	1	4
10	Раздел 10 Диффузные заболевания соединительной ткани Тема 10.1 Системная красная волчанка, ревматоидный артрит, дерматомиозит, системная склеродермия	3	1	2
11	Раздел 11 Лейкозы Тема 11.1 Острые и хронические лейкозы	3	1	2
12	Раздел 12 Заболевания кроветворной системы Тема 12.1 Гемофилия, тромбоцитопеническая пурпура, геморрагический васкулит	5	1	4

альды жүйедегі патоморфологиялық өзгерістер. Жіктемесі. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Саралау диагнозы. Зерттеудің рентгенологиялық және бронхологиялық әдістері. БЖАЖИ бойынша терапиялық жолмен емдеу.

Балалардағы өкпе туберкулезі. Ерте және созылмалы туберкулездік интоксикация, алғашқы туберкулез комплексі, туберкулезді бронхоаденит, туберкулезді менингит. Қазіргі туберкулинді диагностика. Вакцинация және ревакцинация.

Практикалық сабақ: Білім алушы науқас баланың шағымын, анамнезін жинайды, оны қарап тексереді, алғашқы диагнозын қояды. Манту реакциясын өткізуді бақылайды, оның нәтижесін бақылайды. БЦЖ вакцинациясының техникасы. КБ қызыл, зәр алу, егу күнтізбесін құру. Бронх демікпесінің ұстамасы кезінде шұғыл көмек көрсету.

9 тарау Балалардағы жүрек аурулары

9.1 тақырып Ревматологиялық қызба

Клиникасы, диагностикасы, профилактикасы. Кардиоревматологияда қолданылатын қазіргі зерттеу әдістері. Күтім жасау ерекшеліктері.

9.2 тақырып Балалардағы миокардиттер

Себептері. Туа біткен кардиттер, клиникасы, болжамы, диспансеризация жүргізу принциптері.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; науқас жағдайының ауырлығын бағалау; емдеу-сақтау режимін ұйымдастыру, негізгі клиникалық симптомдарды анықтау, АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу. Ревматизм үрдісінің фазаларын анықтау. Салицилат мөлшерін есептеу, бицилинді еріту және оны егу, жүрек гликозидтерінің қолдану көрсетімдерін анықтау, оларды қолдану әдістемелері. Емдем режимімен танысу. ЕДШ жүргізуді бақылау. Жүрек тоқтап қалған кезде жүргізілетін шаралар. Өкпеге жасанды дем беру. Ревматолог кабинетінің жұмысымен танысу. Диспансерлік карталарды талқылау. Жіті және созылмалы жүрек-қан тамыр жеткіліксіздігі, жүрек пен өкпе функцияларының тоқтауы кезінде дәрігерге дейін көмек көрсету.

9.3 тақырып Жүректің туа біткен ақаулары

Себептері. Күтім жасау ерекшеліктері. Жүрек ақаулары бар науқастарға курация жасау (клиникасы, болжамы, емі).

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; науқас жағдайының ауырлығын бағалау; емдеу-сақтау және емдем режимін ұйымдастыру, АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу. ЖТА түрлерін анықтау. Жүрек тоқтап қалған кезде жасалынатын шаралар. Өкпеге жасанды дем беру.

10 тарау Дәнекер тіннің диффузды аурулары

10.1 тақырып Жүйелі қызылжегі. ревматоидты артрит, дерматомиозит, жүйелі склеродермия

Басты синдромдарын анықтау. Күтім жасау. Емдеу.

11 тарау Лейкоздар

11.1 тақырып Жіті және созылмалы лейкоздар

Жіті лейкоздар. Жіті лимфобласты және миелобласты лейкоздар. Созылмалы миелобласты лейкоз, клиникалық синдромдары, диагнозы, емдеу және күтім жасау. Қазақстан Республикасындағы балалар онкогематологиялық орталықтары.

Практикалық сабақ: Науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; науқас жағдайының ауырлығын бағалау; АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу. Қан тобын, резус-факторды және қандардың сәйкестілік реакцияларын анықтау. Гематологиялық мәліметтерді, миелограммаларды бағалау.

12 тарау Қан түзу жүйесінің аурулары

12.1 тақырып Гемофилия, тромбоцитопениялық қанталау бөртпесі, геморрагиялық васкулит

Негізгі синдромдары. Қан кету кезінде алғашқы көмек көрсету принциптері. Ішекте қан кеткен кезде шұғыл көмек көрсету.

Практикалық сабақ: Науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; науқас жағдайының ауырлығын бағалау; АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу. Мұрыннан, өкпеден және асқазаннан қан кеткен кезде көмек көрсету. Гематологиялық мәліметтерді, миелограммаларды бағалау. Қан трансфузиясын бақылау.

13 тарау Асқазан-ішек жолдарының және биллиарлы жүйенің аурулары

13.1 тақырып Гастриттер, гастродуодениттер. Асқазан мен ұлтабардың ойықжарасы. Өт шығару жолдарының дискинезиялары. Холециститтер. Гельминтоздар

Себептері, клиникалық көріністері, емі. Алдын алу, емдәм, күтім жасау.

Практикалық сабақ: Асқазан-ішек жолдарының ауруларымен сырқаттанатын науқастарды демонстрациялау. Науқастың шағымы мен анамнезін жинау. Негізгі клиникалық симптомдарды анықтау. Дәрігерлік тағайындауды талқылау. Емдәм режимін, жаңа дәрілік препараттарды тағайындау режимімен танысу. Ұлтабар сүңгілеуді бақылау, асқазан сөлін талдауға алу, ультрадыбысты зерттеуге, фиброгастродуоденоскопияны өткізуге зерттеудің тепловизиялық әдісін өткізуге қатысу, асқазанды шаю, құсу кезінде көмек көрсету. Науқасты сүңгілеуді жүргізу. Асқазанды және ішекті шаю, құрт жұмыртқаларын тексеруге, энтериобиозды тексеруге, капрологияға, энтериобиозға, бактериологиялық зерттеуге нәжіс алу. «Балалардағы құрт инвазиясын алдын алу» тақырыбында әңгімелесу.

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины «Детские болезни»

3.1.1 Тематический план дисциплины для квалификации 0301013 - «Фельдшер»

№ п/п	Количество учебного времени при очной форме обучения (час.)			
	Наименование разделов и тем	Уровень специалиста среднего звена		
		Всего	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	Раздел 1 Введение Тема 1.1 Знакомство с организацией и принципами работы детской больницы. Физическое развитие детей. Периоды детского возраста	3	1	2
2	Раздел 2 Здоровый ребенок Тема 2.1 Анатомо-физиологические особенности нервной системы, кожи, подкожно-жировой клетчатки и лимфоузлов у детей, семиотика поражений	3	1	2
	Тема 2.2 Анатомо-физиологические особенности костно-мышечной системы, органов дыхания. Семиотика поражений	3	1	2
	Тема 2.3 Анатомо-физиологические особенности систем кровообращения и кроветворения у детей. Семиотика поражений	3	1	2
	Тема 2.4 Анатомо-физиологические особенности системы пищеварения. Семиотика поражений	3	1	2
	Тема 2.5 Анатомо-физиологические особенности мочевыделительной и эндокринной системы. Семиотика поражений	3	1	2
3	Раздел 3 Вскармливание детей 1-го года жизни Тема 3.1 Естественное вскармливание	6	2	4
	Тема 3.2 Смешанное и искусственное вскармливание. Питание детей старше года	6	2	4
4	Раздел 4 Неонатология Тема 4.1 Доношенный ребенок. Недоношенный ребенок. Уход	6	2	4

онного контроля и инфекционной безопасности пациентов и медицинского персонала в структурных подразделениях медицинских учреждений. Профессиональными: ПК 1 - уметь организовывать сестринский уход и наблюдение за пациентами, владеть техникой выполнения процедур и манипуляций; ПК 2 - знать основные симптомы и синдромы нарушения функций систем и органов, владеть методикой подготовки пациентов к лабораторным, функциональным и инструментальным методам исследования; ПК 3 - уметь формировать и развивать эффективные взаимоотношения с пациентами, родственниками пациентов, коллегами и представителями социальных служб; ПК 4 - владеть навыками проведения профилактических мероприятий, направленными на обеспечение правильного физического и психического развития ребенка; ПК 5 - владеть коммуникативными навыками, навыками разрешения конфликтов, применять полученные знания в повседневной жизни, и профессиональной деятельности, навыками общения с пациентами, их родственниками, коллегами на основе этико-деонтологических принципов. Специальными: СК 1 - самостоятельно выполнять все манипуляции по уходу, оформлять нормативную и медицинскую документацию МО; СК 2 - выполнить требования инфекционного контроля и инфекционной безопасности пациентов, медицинского персонала в МО; СК 3 - организовывать противоэпидемические мероприятия в очаге инфекции и владеть техникой иммунопрофилактики; СК 4 - владеть техникой подготовки пациентов к лабораторным, функциональным, инструментальным методам исследования.	- распознать симптомы заболеваний; - оценивать результаты клинико-лабораторных исследований; - проводить дифференцированный уход и наблюдение за детьми во время болезни.
--	--

14 тарау Балалардағы бүйрек пен зәр шығару жолдарының аурулары

14.1 тақырып Жіті және созылмалы гломерулонефриттер

Клиникалық синдромдары: нефриттік және нефроздық. Асқынулары. Емдәм мен күтім жасау рөлі. Жіті және созылмалы гломерулонефритпен сырқаттанатын науқас балаларға диспансерлік бақылау жүргізу принциптері. Балалардағы нефроздық синдром. Клиникасы мен емінің ерекшеліктері. Салдарлық нефритпен саралау диагностикасын жүргізу (Шенлейн-Генох нефриті). Диагностикалау әдістері. Күтім жасау, емдеу принциптері.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Науқастарды демонстрациялау, сырқатнаманы клиникалық талқыға салу, балаларды қадағалау, аурудың симптомдарын анықтау, науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу, науқас жағдайының ауырлығын бағалау; емдеу-сақтау режимін және емдәм режимін ұйымдастыру, зәрдің жалпы анализі: Зимницкий, Амбурже, Нечипоренко әдістерімен, тәуліктік диурезді анықтау, ішілген және бөлінген сұйықтық көлемін анықтау. Қанды биохимиялық анализге алу.

14.2 тақырып Зәр шығару жүйесінің инфекциясы және пиелонефриттер

Этиологиясы, патогенезі. Зәр шығару жүйесі дамуында даму ақаулары мен басқа да туа біткен ауытқулардың рөлі. Ерте жастағы балалардағы ағымының ерекшеліктері. Диагностикалау әдістері. Зәр шығару жүйесінің инфекцияларын емдеу және алдын алу принциптері.

Бүйрек функциясының жіті және созылмалы жеткіліксіздігі. Себептері. Патогенезі. Аурудың өршу механизмі. Жіктемесі. Басты синдромдары. Олардың патогенезі. Консервативті жолдармен емдеу принциптері. Гемодиализ, перитонеалды диализ. Балалардағы бүйрек трансплантациясы.

15 тарау Балалардағы эндокринді жүйенің аурулары

15.1 тақырып Қантты диабет

Клиникалық синдромдары, диагнозы, емі, күтімі. Гипо- және гипергликемиялық кома кезінде шұғыл көмек көрсету.

Практикалық сабақ: Балалар ауруханасында өткізіледі. Зәр шығару жүйесінің инфекциясымен, пиелонефритпен және қантты диабетпен сырқаттанатын науқастарды демонстрациялау, сырқатнаманы клиникалық талқыға салу, балаларды қадағалау, аурудың симптомдарын анықтау, науқас баланың шағымын, анамнезін жинау, оны қарап тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация жасау, алғашқы диагнозын қою; АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу, науқас жағдайының ауырлығын бағалау; емдеу-сақтау режимін және емдәм режимін ұйымдастыру, зәрдің жалпы анализі: Зимницкий, Амбурже, Нечипоренко әдістерімен тексеру, тәуліктік диурезді анықтау, ішілген және бөлінген сұйықтық көлемін анықтау, қанды қантқа тексеру. Инсулин мөлшерін анықтау. Биохимиялық анализге қан алу. Гипо- және гипергликемиялық кома кезінде шұғыл көмек көрсету.

16 тарау Балалардағы жұқпалы аурулар

16.1 тақырып Жәншау. Желшешек

Қызылшамен, қызамықпен, желшешекпен саралау диагностикасын жүргізу. Асқинулары. Күтім жасау және асқинуларын алдын алу. Индетке қарсы жүргізілетін шаралар.

Тақырып 16.2 Қызылша, қызамық, көк жөтел

Аяғы ауыр әйел қызамығының ұрыққа тигізетін әсері. Көк жөтелмен ауыратындарға апноэ кезіндегі жедел көмек.

Практикалық сабақ: Балалар жұқпалы аурулар ауруханасында өткізіледі. Науқастарды демонстрациялау, сырқатнаманы клиникалық талқыға салу, балаларды қадағалау, аурудың симптомдарын анықтау. Жағдайының ауырлығын бағалау, науқасты оқшаулау мәселелерін шешу. Шұғыл хабарламаны толтыру. АҚ өлшеу, ТЖ, тамыр соғысын есептеу, науқас жағдайының ауырлығын бағалау; емдеу-сақтау режимін және емдем режимін ұйымдастыру, зәрдің жалпы анализі: Зимницкий, Амбурже, Нечипоренко әдістерімен тексеру, тәуліктік диурезді анықтау, ішілген және бөлінген сұйықтық көлемін анықтау, қанды қантқа тексеру. Дезинфекциялық ерітінділерді дайындау, антибиотиктерді арластыру және егу. Екпе күнтізбесін құру, ошақта индетке қарсы шараларды жүргізу, ауыз қуысына күтім жасау.

16.3 тақырып Индетті паротит. Дифтерия

Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Клиникасы. Диагностикасы. Күтімі. Асқинулары. Емдеу және алдын алу. Белсенді иммунизация. Индетке қарсы жүргізілетін шаралар.

16.4 тақырып Менингококкты инфекция. А, В, С, Д және Е вирустық гепатиттер

Менингококкты инфекция. Вирустық менингиттермен, басқа да іріңді менингиттермен және туберкулезді менингиттермен саралау диагностикасын жүргізу. Асқинулары. Күтім жасау. Менингококкцемиа, диагнозы, емдеу тәсілі. Индетке қарсы жүргізілетін шаралар.

А, В, С, Д және Е вирустық гепатиттер. Күтім жасау. Берілу жолдары. Индетке қарсы жүргізілетін шаралар.

Практикалық сабақ: Балалар жұқпалы аурулары ауруханасында өткізіледі. Науқастарды демонстрациялау, сырқатнаманы клиникалық талқыға салу, балаларды қадағалау, аурудың симптомдарын анықтау. Жағдайының ауырлығын бағалау, науқасты оқшаулау мәселелерін шешу. Шұғыл хабарламаны толтыру. Екпе күнтізбесін құру, ошақта индетке қарсы шараларды жүргізу, ауыз қуысына күтім жасау, зәрдің жалпы анализін алу. Құрысу және гипертермия кезінде көмек көрсету. ВЛге, микробты флораға аңқадан және мұрыннан сүртінді алу, биохимиялық анализге қан алу. Безредке бойынша дифтерияға қарсы сарысуды дайындау және оны егу. Қан кеткен кезде, гипертермияда, дифтериялық қыспақта, бүйрекбез функциясының жеткіліксіздігі кезінде көмек көрсету.

16.5 тақырып Имунды алдын алу

Егу күнтізбесі. Вакциналарды сақтау ережелері. Егуден кейінгі реакциялар, жіктемесі, көрсетілетін көмек. Егуден кейінгі реакцияларды тіркеу шаралары.

как внутренние болезни, инфекционные болезни, акушерство и гинекология, неврология, хирургические болезни.

При реализации настоящей Типовой учебной программы рекомендуется использовать дидактические и наглядные пособия, таблицы, диапозитивы, учебные и учебно-методические пособия.

Предусмотрены формы проведения занятий:

- теоретические, практические и индивидуальные учебные занятия по расписанию учебного заведения;

- самостоятельные занятия обучающихся во внеурочное время.

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
Обучающиеся должны обладать следующими компетенциями: Базовыми: БК 1 - выписывать рецепты, объяснить значения терминов греко-латинского происхождения, знать общие закономерности фармакодинамики и фармакокинетики лекарственных средств; БК 2 - знать общие закономерности происхождения и развития жизни, строение и функционирования клеток тканей, органов и систем организма в норме и в патологии; БК 3 - владеть методикой установления типов и форм наследственных болезней и использовать получения знания в клинической практике; БК 4 - знать роль реактивных свойств организма в возникновении, развитии и исходе болезни, месторасположение и строение всех тканей и органов тела человека, применять полученные знания в клинической практике; БК 5 - знать физиологию человека в различных возрастных периодах и использовать их при изучении специальных дисциплин; БК 6 - определить характер патологической реакции, владеть техникой микропирования и дифференцирования различных патологических процессов по микропрепаратам; БК 7 - знать природу микробов, вирусов их роль в развитии инфекционного процесса, инфекци-	В результате изучения дисциплины обучающийся знает: - физическое, нервно-психическое развитие детей раннего возраста; - анатомо-физиологические особенности органов и систем детского организма; - этиологию, патогенез, симптомы и синдромы болезней детского возраста; - принципы лечения и профилактики детских болезней и детских инфекционных болезней; - методы обследования, закономерности развития детского организма. умеет: - оценивать физическое, нервно-психическое развитие детей раннего возраста; - оценивать питание детей грудного возраста и старше; - проводить обследование (осмотр, пальпация, перкуссия, аускультация);

1 Пояснительная записка

Настоящая Типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования (далее - ГОСО) по специальности 0301000 - «Лечебное дело» с квалификацией 0301013 - «Фельдшер» и 0301023 - «Акушер (ка)».

Общий объем учебного времени для специальности «Лечебное дело» с квалификацией 0301013 - «Фельдшер» - 130 часов, из них:

- теоретических занятий - 40 часов;

- практических занятий - 90 часов;

с квалификацией 0301023 - «Акушер(ка)» - 100 часов, из них:

- теоретических занятий - 30 часов;

- практических занятий - 70 часов.

Изучение дисциплины «Детские болезни» является неотъемлемой частью формирования профессиональной компетентности будущих специалистов, которые при самостоятельной работе могут быть организаторами по обслуживанию детей, проводить профилактическую работу, оказывать первую медицинскую и неотложную помощь. Поэтому обучающиеся колледжа должны получить достаточные знания в области физиологии и патологии детского организма, знать основные принципы диагностики, методы профилактики и лечения детских болезней, а также овладеть практическими навыками для самостоятельной работы в лечебно-профилактических учреждениях.

При реализации настоящей Типовой учебной программы в соответствии с ГОСО по специальности 0301000 - «Лечебное дело» с квалификациями 0301013 - «Фельдшер», 0301023 - «Акушер(ка)» предусмотрено проведение дифференцированного зачета за счёт общего бюджета времени, отводимого на изучение дисциплины.

Перечень разделов и тем является обязательным для изучения и не может быть изменен в сторону уменьшения, но может быть изменен в сторону углубления и (или) расширения изучаемых тем (разделов).

Количество учебного времени на изучение разделов носит рекомендательный характер и может быть изменено при сохранении содержания образования по дисциплине.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При разработке рабочих учебных программ организация образования имеет право изменять объём учебного времени, выделенного в типовом учебном плане на изучение дисциплины в пределах 15-25%, при сохранении объёма учебного времени, отведенного на цикл (ГОСО РК 4.05-2008 «Образование среднее. Техническое и профессиональное. Основные положения»).

Настоящая типовая программа базируется на знаниях, умениях и навыках обучающихся по предметам: анатомия, физиология; биология, латинский язык, фармакология; патологическая анатомия; патологическая физиология; микробиология и др.

Программа предусматривает интеграцию с другими клиническими дисциплинами,

17 тарау Педиатриядағы шұғыл жағдайлар

17.1 тақырып Тыныс алудың және жүрек қызметінің тоқтауы, құрысу синдромы, гипертермиялық синдром, талып қалу, коллапс, анафилактикалық шок, құсу, іштің кебуі, мұрыннан қан кету

Себептері, даму механизмі, негізгі клиникалық симптомдары, диагностикасы, дәрігерге дейін және шұғыл көмек көрсету принциптері.

Практикалық сабақ: Аурухана мен емхана жұмысымен, науқастарды қабылдау ережелерімен, санитариялық режимдермен, инфекцияны жұқтырудың алдын алу шараларымен танысу. Науқастарды демонстрациялау. Жағдаяттық есептерді шешу. Сарысуларды, екпені демонстрациялау, екпе кабинетіндегі, учаскедегі, бокстағы құжаттамаларды жүргізумен танысу. Білім алушылар құжаттамаларды (Ф-122у, Ф-064у, Ф-ОбЗу) толтырады, дезинфекциялық ерітінділерді дайындайды, теріге, бұлшықетке инъекциялар жасайды, анафилактикалық шок, құсу, құрысу, гипертермия, қан кету, стеноздық ларинготрахеит, тыныс алу жеткіліксіздігі, ларингоспазм, коллапс, эксикоз-токсикоз, бүйрек пен бүйрекбез функциясының жіті жеткіліксіздігі, жүрек функциясының жіті жеткіліксіздігі, диабеттік және гипогликемиялық комалар кезінде шұғыл көмек көрсету.

18 тарау Емдеу-профилактикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру

18.1 тақырып Мектепке дейінгі және мектеп мекемелерінде, ФАП-та емдеу – профилактикалық жұмысты ұйымдастыру

Балалардың бейімделуі, медициналық бақылау, тамақтандыруды ұйымдастыру, иммунды алдын алу. Құжаттамалар. Мектепке дейінгі балалар мекемелерінде, мектептерде және ФАП-та балалар денсаулығын қорғау бойынша медицина қызметкерлерінің жұмысын ұйымдастыру. Мектепке дейінгі мекемелерде балалардың бейімделуі. Мектепке дейінгі мекемелерде жүргізілетін дене тәрбиесі, денешынықтыру және медициналық бақылау. Мектепке дейінгі мекемелерде және мектептерде балаларды тамақтандыруды ұйымдастыру. Иммунды алдын алу. Вакцинация көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Вакцинациядан кейін туындайтын асқынулар, оларды емдеу және алдын алу. Вакцинаны сақтау, қолдану, тасымалдау ережелері. «Суық тізбек» туралы түсінік. Екпе кабинетіндегі құжаттамаларды жүргізу.

Практикалық сабақ: Мектепке дейінгі мекемелердегі және мектептердегі атқарылатын жұмыстармен танысу. Мектепте санитария-гигиеналық режимді ұйымдастыру, тамақтандыру, асүйге бақылау жүргізу, алдын алу екпе жұмыстарын жүргізу, құжаттамаларды жүргізу. Мектепке дейінгі мекемелерде және мектепте санитария-гигиеналық режимді жүргізу. Егу күнтізбесін құрастыру; балаларды иммунизациялау.

3.4 0301023 - «Акушер» біліктілігіне арналған тақырыптың мазмұнына қосымшалар

Қолданыстағы жоспардың сәйкестігіне қарай, «Балалар аурулары» пәні бойынша бағдарлама толық көлемде оқытылады. Акушердің біліктілік сипаттамасын ескере отырып балалар аурулары бойынша бағдарламаға толықтырулар енгізуді қажет

етеді. Балаларды тамақтандыру, жаңа туған баланың анатомия-физиологиялық ерекшеліктеріне, ерте жастағы балаларда кездесетін ірінді-сепсистік ауруларға аса назар аудару керек. Оқытудың бейінділігі акушерді арнайы даярлықтан өткізуге, оларды тереңдетіп оқытуға бағытталуы қажет.

3.4.1 «1 жасқа дейінгі баланы тамақтандыру» тарауына

Балаларда лактотрофты тамақтандырудың физиологиялық механизмі. Әйел адамның жүктілік кезіндегі және босанудан кейінгі емшек ұшының жағдайы, денсаулығы, күнделікті және тамақтану режимін сақтауы сүттің түзілуіне ықпалын тигізеді. табиғи тамақтандырудың әйел мен нәрестенің денсаулығына жағымды әсері.

3.4.2 «Неонатология» тарауына

Нәрестелердің аурушандығы мен өлім-жітімділігі, негізгі себептері. Жүкті әйелдің денсаулығының, өзіне күтім жасау режимін сақтаудың іштегі нәрестенің жетілуіне тиігізетін әсері. Жүкті әйел ауырған кезде дәрілік заттарды жүктіліктің мерзімі мен іштегі нәрестенің организмне тигізетін әсерін ескере отырып таңдау. Инфекциялық және инфекциялық емес патологиялардың пайда болу ерекшеліктері. Шала туылған нәрестеге күтім жасау.

3.4.3 «Ірінді-сепсистік аурулар» тарауына

Босанғаннан кейін анасы мен нәрестенің перзентханада бірге болуы. Перзентхананың санитариялық індетке қарсы режимін сақтау, әйелдің жеке бас гигиенасы. Жұқпалы және жұқпалы емес патологиялардың ерекшеліктері.

4 Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау үшін «балалар аурулары» пәнінің мазмұндық ерекшелігіне байланысты және білім алушылар фельдшерлер мен акушерлердің құзырлығының аясында науқастарға күтім жасауда білімін, іскерлігін, дағдысын қалыптастыруға бағытталуы қажет. МЖМБС бойынша базалық, кәсіптік және арнайы құзырлықты қалыптастыруға арналған модульдік оқытудың құрылымы енгізілген. Практикалық сабақтарды өткізгенде топты 8 адамнан аспайтын топшаларға бөлу қарастырылған.

Оқыту барысында қазіргі заманға сай оқу-әдістемелік әдебиеттер, жаңа оқу және анықтама құралдары, электронды оқулықтарды, мультимедиялық оқу бағдарламаларын қолдануды ұсынады.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Білім алушылардың білім деңгейін тексеру үшін бақылаудың қазіргі түрлері қолданылады: бастапқы, ағымды, аралық және қорытынды бақылау. Бақылау түрін таңдау құқығы қарастырылған. Негізгі клиникалық пәндер бойынша қорытынды аттестация екі кезеңде кешенді емтихан тапсыру арқылы жүргізіледі (теория және практика).

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	32
2. Планируемые результаты обучения дисциплины.	33
3. Тематический план и содержание дисциплины	35
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	52
5. Контроль планируемого результата обучения	52
6. Литература и средства обучения	53

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Авторы:

1. Ажаева А.С. - преподаватель специальных дисциплин КГКП «Павлодарский медицинский колледж»;
2. Абилкасимова К.Т. - преподаватель специальных дисциплин КГКП «Павлодарский медицинский колледж».

Эксперты:

1. Ким О.А. – заведующая соматическим отделением КГКП «Областная детская больница» г. Павлодар;
2. Онгарбаева Ш.Б. – главный врач КГКП «Областная детская больница», г. Павлодар.

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Павлодарский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0301000 - «Лечебное дело» с квалификациями 0301013 - «Фельдшер», 0301023 - «Акушер (ка)».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министерства здравоохранения Республики Казахстана от 5 августа 2010 г. № 604.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары:**6.1. Негізгі әдебиеттер:**

1. Детские болезни: учебник + CD / под ред. А.А.Баранова. – 2-е изд., испр. и доп. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 1008с.
2. Пропедевтика детских болезней: учебник / под ред. А.С.Калмыковой. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 920с.

6.2 Қосымша әдебиеттер:**Мемлекеттік тілде**

1. «Баланың мүшелері мен жүйелерін зерттеу әдістемесі». Муратбекова С.К., Пягай Н.П., Кулушев Ж.К., 2008.

Орыс тілінде:

1. Неотложные состояния у детей. Под ред. О.А. Борисова. Т.В. Парийская, О. А. Жиглявская, А.Е. Половинко. – М., 2004.
2. Педиатрия для фельдшера. Н.Г. Соколова, В.Д. Тульчинская. – Ростов- на- Дону, 2000.
3. Пропедевтика детских болезней. Мазурин А. В., Воронцов И. М. - СПб., Фолиант, 2000.

6.3 Оқу құралдары:

1. Дидактикалық және көрнекі құралдар;
2. Электронды және қағаз нұсқадағы тестілер;
3. Электронды және қағаз нұсқадағы оқу - әдістемелік құралдар;
4. Оқулық фильмдер, диапозитивтер;
5. Тақырыптық плакаттардың жиынтығы.

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ**

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДЕТСКИЕ БОЛЕЗНИ

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 0301000 - «ЛЕЧЕБНОЕ ДЕЛО»

Квалификация: 0301013 - «Фельдшер»

Объем часов - 130

Квалификация: 0301023 - «Акушер(ка)»

Объем часов - 100

Астана 2010